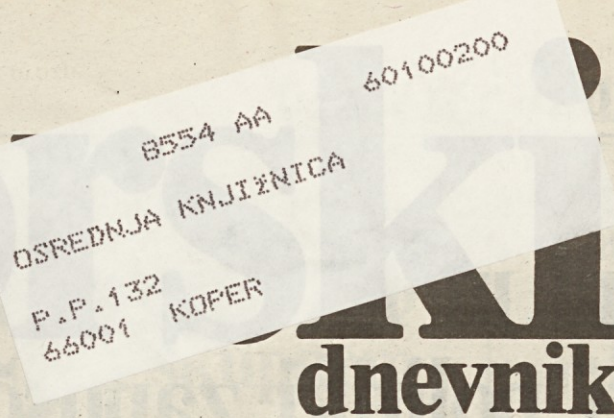

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmožen na
ciklostili. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primo

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958
ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190
Fax 0432/730462

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.200 lir - Leto XLVIII. št. 110 (14.201)

Trst, petek, 15. maja 1992

Drnovškova vlada je takoj po zaupnici prisegla v roke predsednika skupščine

Slovenija ima novo vlado

*Nova opozicija ni vztrajala pri dosedanjem bojkotu in popustila pod pritiskom javnosti
Največ pozornosti reševanju gospodarskega položaja - Proti vsakemu umetnemu oživiljanju*

Novi predsednik vlade dr. Janez Drnovšek

BOGO SAMSA

LJUBLJANA — Nekaj po 16. uri je predsednik slovenskega parlamenta Bučar prebral rezultat: prisotnih 170 poslancev, oddanih 168 glasov, 6 neveljavnih, 132 glasov za ministrski svet predsednika Drnovška, 30 glasov proti. S tem je bila dokončno imenovana Drnovškova vlada, ki je takoj za tem tudi prisegla in ki je že prevzela v polnosti svojih ustavnih obveznosti vse dolžnosti. Nova slovenska vlada se bo danes ob 10. uri sestala na prvi redni seji in s tem tudi konkretno pričela z delom. Ob pričetku glasovanja je predsednik Bučar ugotovil prisotnost in v spornem zboru občin je bilo 44 slovenskih poslancev, tri več nad nujno potrebno prisotnostjo, kasneje pa so se pridružili še nekateri.

Nova opozicija torej ni vztrajala na obstrukciji, na bojkotu in je popustila zaradi zelo ostrega pritiska slovenske javnosti, ki ni razumela proceduralnih zapletov in izgovorjanj, s katerimi so opozicijske stranke dajale vtis, da se z vso silo oklepajo vladnih

stolčkov tudi, ko v parlamentu nimajo zato nobene prave opore.

Prve znake popuščanja je še pred sejo parlamenta pokazal lider novega Demosa Starman, ko je pričel popuščati glede proceduralnih vprašanj. V izjavi na skupnem zasedanju pa je med drugi dejal, da jim je šlo za to, da »dokažejo, da se brez demosa-vega kluba ne more vladati«.

Celotni proceduralni zaplet je bil precej dolg in zapleten, saj očitajo predsedniku Bučarju celo vrsto nepravilnosti. Vendar se je kasneje izkazalo, da je vse naredil in sprejel vse ukrepe točno v skladu z ustavo in pravilniki, da pa je položaj v resnici zelo zapleten, ker še ni novega poslovnika, glede določenih vprašanj velja stara, za druga pa nova ustava. Izkazalo se je tudi, da je edino vprašljivo glasovanje o treh podpredsednikih, katero lahko odobre ali posamič ali kot ministre bez listnice, v svežnju z vsemi drugimi in da jih je treba zaslišati. Odločili so se, da bodo poročali o svojih stališčih celotni skupščini, da ne bodo možni očitki, katera je za njih prava pristojna komisija ali odbor. Tako je parlament po-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

V tekmi za Kvirinal tudi včerajšnje glasovanje ni spremenilo položaja

KD bo predlagala pahljačo kandidatov da bi prebrodili dosedanja nezaupanja

RIM — Tudi drugi dan glasovanja za novega predsednika republike je minil brez presenečenj, saj niso na plan prišli pravi kandidati. Vseeno pa je prišlo do premikov, saj so kandidature Iottijeve poleg velikih volilcev DSL podprli še pripadniki Orlandove Mreže in Gibanja komunistične prenove. Iottijeva je prejela 245 glasov, demokrščanski »zastavonoša«
De Giuseppe pa 257 glasov.

V tekmi za Kvirinal pa je treba začeti znova, saj niso prebrodili nezaupanj in dosedanje računice. Po dolgem demokrščanskem konklavu se Forlani še vedno upira in noče stopiti v areno. Kot je pred sinočnim izjavil, se boji, da bi prišlo do težkih političnih posledic, če bi pogorel v tekmi za Montecitorio. Končno besedo bi

morali vsekakor izreči danes, ko naj bi izbrali pahljačo možnih kandidatov.

Bodo to Andreotti, Martinazzoli in Scalfaro? Tega ne moremo soditi po včerajšnjem dnevu. Demokrščanska levica pa je v pogovori obnovila vprašanje »metodologije«, in sicer predhodnih pogajanj s šestimi strankami, na katerih bi določili pravega kandidata za Kvirinal. Do tedaj naj bi po De Mitovem mnenju vztrajali pri »zastavonošah«.

Metodološke novosti pa zahteva tudi DSL. Kot je navedel D'Alema, je treba začeti nova pogajanja, ki naj pretrgajo z dosedanja logiko. Prav zato je Occhetto zavrnil ime-na Martinazzolija in Scalfara.

Vse je torej sedaj odvisno od KD.

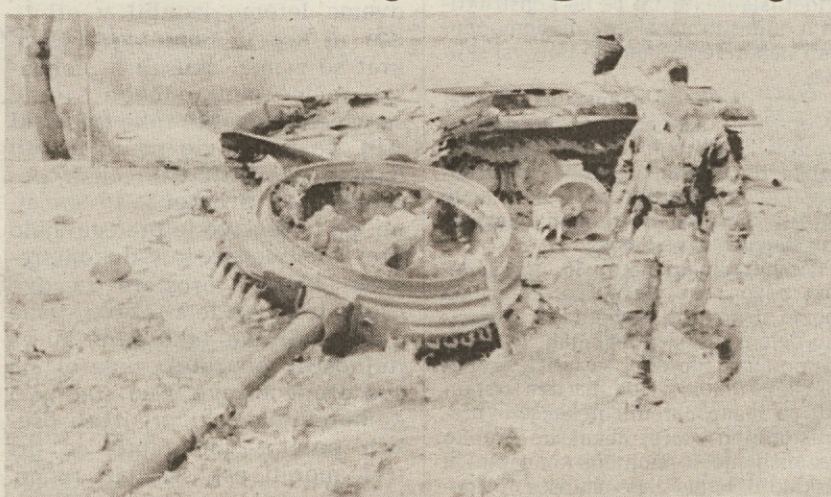
Gruča demokristjanov, ki se bodo morali danes izreči o končnem kandidatu (Telefoto AP)

Nemoč OZN v nekdanji Jugoslaviji

NEW YORK — Združeni narodi bodo v uresničevanju novega svetovnega reda po koncu hladne vojne doživeli svoj prvi veliki poraz v nekdanji Jugoslaviji. Generalnemu tajniku Butrosu Galiju ne preostaja drugega, kot da vroči kostanj prepusti Evropi. In to je tudi precej jasno povedal, ko poveljstvo Unproforja doživlja prave travme na umiku iz Sarajeva. Da pa bi bila mera polna, Srbi na Hrvaškem nočejo izročiti orožja, tako da je v dvomu tudi osnovna mirovna misija OZN na Hrvaškem.

V BiH pa ni enostransko srbsko premirje trajalo niti 24 ur, sovražnosti so se povsod obnovile. Da se položaj izrojeva, pričča tudi vest, da bosansko-hercegovski srbski politiki zapuščajo BiH.

NA 2. STRANI

Uničeni tank v Ruljanih pričča, da so muslimansko-hrvaške sile dobi-le tudi protitankovsko orožje (Telefoto AP)

Člani ÖTV so zavrnilili sporazum iz Stuttgarta

BONN — Baza glavne nemške sindikalne zveze uslužbencev javnega sektorja ÖTV je včeraj zavrnila mezdni sporazum iz Stuttgarta, ki je predvideval 5,4 odstotka mesečnih poviškov. Sporazum je namreč podprlo le 44,1 odstotka članov zveze ÖTV. Pred tem pa so sporazum odobrili člani sindikata DAG in člani nekega drugega sindikata, ki združuje uslužbence pošte in telefonov.

Glasovanje je presenetilo vodstvo ÖTV, ki si kaj takega ni pričakovalo. Sodeč po besedah Monike Wulf-Mathies, ki je ocenila rezultat kot oseben poraz, pa ne bo odstopila.

Kljub temu, da referendum ni obvezujoč, je pa za sindikalno vodstvo pravi poraz in dokaz, da delavstvo hoče sodu izbiti dno. To prihaja tudi do izraza med pogajanja za obnovo delovne pogodbe kovinarjev. Njihov sindikat, IG Metall, si po spodrsljavi ÖTV ne more privoščiti kaj takega, tako da je stavka 4 milijonov nemških kovinarjev neizbežna.

Če bodo ob kovinarjih ponovno stavkali tudi javni uslužbenci, je skoraj gotovo, da bo to imelo težke gospodarske, a tudi politične posledice, ki jih bo občutil predvsem kancler Kohl.

Ministri nove slovenske vlade

LJUBLJANA — Dr. Drnovšek je objavil dokončno sestavo svoje vlade:

Podpredsednik za splošne zadeve **dr. Jože Pučnik**

podpredsednik za gospodarstvo **mag. Herman Rigelnik**

podpredsednik za družbene dejavnosti **mag. Viktor Žakelj**

minister za notranje zadeve **Igor Bavčar**

minister za zunanje zadeve **dr. Dimitrij Rupel**

minister za obrambo **Janez Janša**

minister za zakonodajo **Lojze Janiko**

minister za energetiko **mag. Franc Avberšek**

minister za malo gospodarstvo **dr. Maks Tajnikar**

minister za industrijo in gradbeništvo **Dušan Šešok**

minister za trgovino **Jože Jeraj**

minister za turizem in gostinstvo **mag. Janez Sirše**

minister za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano **mag. Jože Protner**

minister z promet in zveze **Marjan Kranjc**

minister za varstvo okolja in urejanje prostora **Miha Jazbinšek**

ministrica za delo **Jožica Puhar**

minister za zdravstvo, družino in socialno varstvo **dr. Božidar Voljč**

minister za borce in vojaške invalide **Miloš Prosenec**

minister za šolstvo in šport **dr. Slavko Gaber**

minister za znanost in tehnologijo **dr. Peter Tancig**

minister za kulturo **Borut Šuklje**

minister za informiranje **Jelko Kacin**

minister za Slovence po svetu in narodnosti v Sloveniji **dr. Janko Prunk**

minister za pravosodje **Miha Kozinc**

minister za planiranje **dr. Davorin Kračun**

minister za finance **Janež Kopač**

Niti 24 ur ni trajalo enostransko petdnevno premirje srbskih in armadnih sil V Bosni in Hercegovini spet spopadi Srbski politiki zapuščajo republiko

SARAJEVO — Enostransko srbsko premirje ni trajalo niti 24 ur, tako da je član štaba teritorialne obrambe Bosne in Hercegovine Jovan Divjak po radiu pozval vse prebivalce Sarajeva, naj pomagajo pri obrambi mesta.

»Del mladih in sposobnih občanov še ni dovolj vključenih v organizirano obrambo. Že nekaj dni pozivamo ljudi, vendar mnogo mladih čaka na nekakšno intervencijo od zunanj, ki pa ni potrebna,« je rekel Divjak.

Sicer pa je bilo včeraj v BiH ponovno napeto. O dramatičnih razmerah poroča BH-press iz sarajevske občine Vogošća, kjer pripadniki Srbske demokratske stranke prisilno mobilizirajo srbsko prebivalstvo. Po podatkih TO sta v tej občini do zdaj izgubili življenje dve osebi muslimanske narodnosti, 13 je bilo ranjenih, ubit pa je bil tudi en Srb, 9 pa jih porešajo.

Krko zatišje, ki je vladalo v Zenici pred sinoči do 21. ure, je prekinilo streljanje iz bližine tamkajšnje garnizije, ki je po odloku kriznega štaba blokirana. Mesto je prazno in zamračeno, prebivalci pa so noč prebili v zakloniščih.

V mesto Tešanj pa se je zatekel več kot 25 tisoč beguncev iz Doboja, Der-vente in Brčkega. V mestu primanjkuje hrane in sanitarnega materiala, tako da pretita lakota in bolezen.

Srbski skrajneži kot talce zadržujejo tuje novinarje, ki so bili doslej nastanjeni v hotelih Bosna in Srbija v naselju Iliđa, je na radiu Sarajevo povedal član glavnega štaba TO BiH polkovnik Ves- tija Karić.

Srbska stran se ni odzvala na pozive državnih organov BiH, da tuje opazoval-

ce pod nadzorom t.i. srbske policije odpeljejo iz tega dela Sarajeva, in tako še naprej krši mednarodne zakone o zaščiti novinarjev. tem delu Sarajeva še naprej poteka jo hudi boji, agresor pa obtožuje TO BiH, da je kriva za ogroženost tujih novinarjev.

Bosansko stanje groze, Z evropskimi opazovalci bežijo tudi upanja, Nevarna razmerja na bosanskih cestah, so samo nekateri od naslovov člankov v včerajšnjem britanskem in ameriškem tisku, ki jasno napovedujejo vsebino sporočil o vojni, uničevanju in žrtvah bosansko-hercegove vojne.

Na znan način angleško pišočki časnik strogo ločujejo sporočila in uredniške komentarje. Znana anglo-ameriška novinarska imena iz Sarajeva ali najbolj vročih kriznih žarišč poročajo »o nepopisnem nasilju, kakršnega Evropa ni videla od druge svetovne vojne«. Po pisanju vojnih dopisnikov gre velik del krivde za strah na račun ostrorelcev, ki so še posebej nevarni, »ker so stalno pijani, zato streljajo na slepo«. (The Times)

»Kjer so pokoli, tam so vojni dobičkarji,« pa je v uredniškem uvodniku komentiral isti dnevnik. Na ruševinah Jugoslavije največ pridobijo najemniški vojaki, ki nadaljujejo »slavno« tradicijo svojih predhodnikov iz evropskih srednjeveških vojn.

Delegacija vrhovnega poveljstva bivše jugoslovanske armade, v kateri naj bi bila Branko Kostić in generalpolkovnik Života Panić, predvčerajšnjim ni dopotovala v Sarajevo na pogajanja o umiku JA iz Bosne in Hercegovine. Obrazložitev srbsko-armadne delegacije je bila, da sarajevsko letališče ni varno, Ali to

pomeni, da se vrhovno poveljstvo JA boji pristanka na letališču, ki ga nadzoruje vojska, kateri sami poveljujejo?, se sprašuje BH-press.

Bosno in Hercegovino pa medtem množično zapuščajo srbski funkcionarji iz te republike. Predsednik Srbske demokratske stranke BiH Radovan Karadžić je že poslal svojo družino na varno v Beograd, kjer so mu dodelili stanovanje. Prav tako pa sta zahtevala rešitev stanovanjskega problema v tem mestu profesorja Nikola Koljević in Biljana Plavšić.

Poleg omenjenih treh visokih predstavnikov SDS se na izselitev iz BiH pripravljajo tudi številni drugi srbski funkcionarji. Tako se na primer predsednik t.i. srbske skupščine BiH Momčilo Krajišnik pripravlja na odhod v tujino, nekdanji minister za informiranje v vladi BiH Velibor Ostojić pa želi oditi v Črno goro.

Zaradi vojaške blokade sarajevskega letališča in popolne blokade vseh ostalih prometnih poti v Bosni in Hercegovini v to republiko že tretji teden ne more priti humanitarna pomoč. Po podatkih vlade BiH na mednarodnih letališčih v Evropi in ZDA na polet v Sarajevo čaka kar 46 letal s tovorom hrane in zdravil. »To je najtočnejši dokaz sovražne politike agresorjev, ki jo v BiH izvaja skrajno krilo Srbske demokratske stranke s psihopatom Radovanom Karadžićem na čelu,« je danes za STA izjavil predsednik vlade BiH Jure Pelivan.

Lakota vlada v večjem delu BiH, stanje pa je še posebno težko v Sarajevu, kjer so načeli zadnje zaloge hrane. V več naseljih pa se še te majhne količine živilskih izdelkov kvarijo, ker že več dni ni električne energije. (STA)

Na Pasubiu našli razbitine piperja PA-46

BENETKE — Italija kot amazonski pragozd. Tako nekako bi lahko komentirali dejstvo, da so reševalne ekipe ob pomoči vojaških izvidniških letal in helikopterjev tri dni zama iskale razbitine turističnega letala piper PA-46, ki je v ponedeljek izginil z radarskih zaslonov med poletom iz Benetk v Bergamo. Šele včeraj dopoldne so karabinjerji dobili sporočilo, da se na obronkih nekega hriba v Vallarsa severovzhodno od Recoara Terme nahajajo neke razbitine. Helikopterji so kasneje ugotovili, da je letalo trčilo v pobočje masiva Pasubio v višini 1.800 metrov. Kraj je le dva kilometra oddaljen od planinske postojanke Papa in kakih deset kilometrov od Valarse, kjer so najprej iskali razbitine.

Na krovu letala je bilo ob vzletu z beneškega letališča šest oseb, in sicer britanski pilot Tony Lavelle, podjetnik Ivo Farini, dva njegova poslovna družabnika, Stefano in Giuliano Rinaldi, walleški igralec golfa Poor Graham in njegov trener.

Minister Rupel pisal De Michelisu o beguncih

LJUBLJANA — Slovenski zunanji minister dr. Dimitrij Rupel je poslal italijanskemu zunanjemu ministru Gianniju De Michelisu pismo, v katerem ga seznaja s problematiko beguncev iz Bosne in Hercegovine v Sloveniji, je sporočilo slovensko zunanje ministrstvo.

Dr. Rupel v pismu poudarja, da bo dodatni val beguncev močno ogrozil življenja in oskrbo lokalnega prebivalstva, a tudi zagotavljanje varnosti države, ter tako destabiliziral razmere v tem prostoru.

Slovenski zunanji minister je na koncu pisma italijanskega kolega ponovno prosil za finančno in materialno pomoč ter za sprejem določenega števila beguncev v Italijo. (STA)

V Rimu aretirali odvetnika v zvezi z milansko preiskavo

MILAN — V okviru preiskave o nedeljskih poslih v Milanu so včeraj na rimskem letališču v Fiumicinu, kamor je prišel iz Catanie aretirali rimskega odvetnika Marca Annonija. Ukaz za njegovo aretacijo je dal preiskovalni sodnik, materialno pa so aretacijo izvedli karabinjerji. Podrobnosti o aretaciji še niso znane, ve pa se, da gre za obtožbo podkupovanja v obtežljivih okoliščinah. Odvetnik Annoni je konzulent družbe SEA, ki upravlja milanski letališči Linate in Malpense, kar so potrdili tudi v okviru družbe, kaže pa, da je tudi konzulent družbe Italstat. Med drugim za sedaj še ni znano, če je Annoni podkupoval ali če se je pustil podkupiti. Domnevajo, da je morda šlo za nekatere nepravilnosti pri natečajih za nekatere dobave.

Med drugim se je tudi v tej preiskavi pojavil tako imenovani »skesanec« gre za Fiorenza Bertinija, lastnika več industrijskih pralnic, ki so mu sodniki izročili sodni poziv zaradi podkupovanja in ki je s pomočjo svojega odvetnika poslal preiskovalcem kakih 20 tipkanih strani dolgo poročilo o svoji dejavnosti v zvezi z dogodki, o katerih dr. Di Pietro vodi preiskavo.

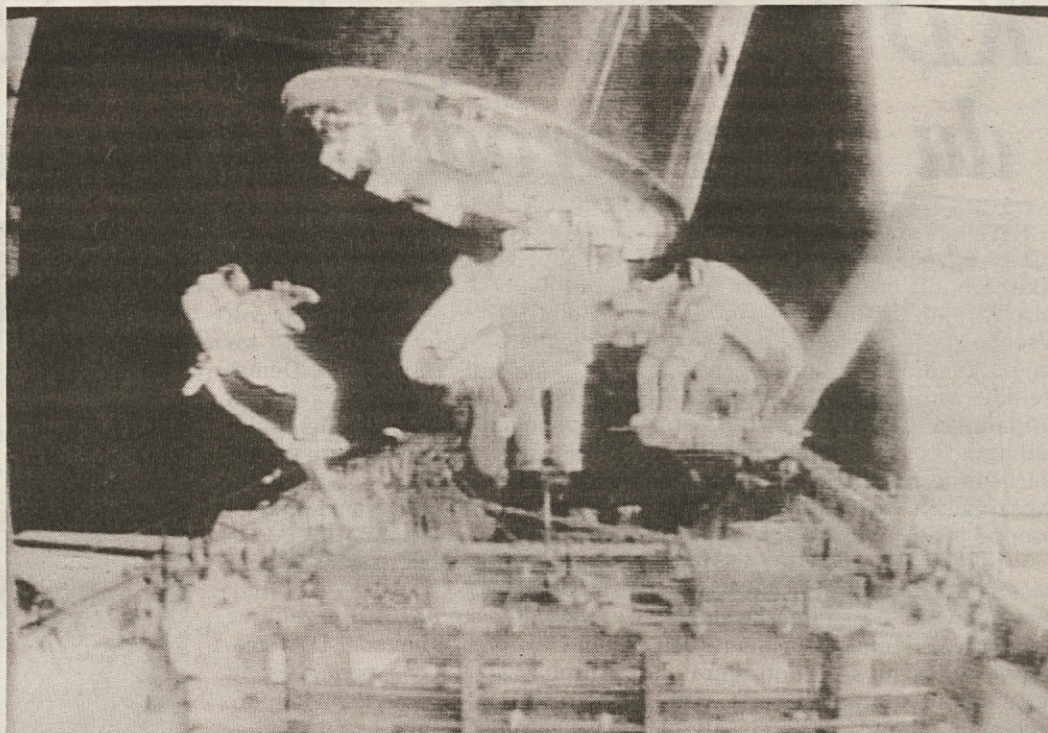
Sodnik Di Pietro je medtem včeraj nadaljeval z zasliševanjem obtoženih gos-

podarskih operaterjev, od katerih hoče izvedeti nekatere podrobnosti o tem, kako so podkupovanja potekala. Di Pietro je tudi izrazil zadovoljstvo ob napovedi, da bodo okrepli njegov urad z drugimi sodniki. Po njegovem mnenju je preiskava izredno široka in je bila torej okrepitev nujna. Sestal se je tudi s policijskim funkcionarjem Serro, ki vodi operativni oddelek milanske policije. Glede vloge odvetnika Annonija pa Di Pietro ni hotel povedati prav nič.

Medtem se je izvedelo, da obtožba proti republikancu Del Penninu temelji na izjavah milanskega tajnika KD Prade, ki je med zasliševanja povedal, da so nekateri gospodarski operaterji v zadnjih dveh letih položili v blagajne republikanske stranke približno milijardo lir, še zlasti v zvezi z gradnjo tretjega dela milanske podzemeljske železnice.

V soboto se bo sestalo deželno vodstvo PSI: razpravljali bodo političnem dokumentu, ki ga je izdelalo deželno vodstvo. Prisoten bo tudi komisar Amato. Tajnik Parini je dejal, da PSI v vsej Lombradiji preživlja zelo težek trenutek, vendar pa je po njegovem mnenju stranka zdrava in bo znala na te težave primerno odgovoriti.

V zemeljski orbiti popravili telekomunikacijski satelit

HOUSTON — »Houston, smo uspeli, je v naših rokah!« Utrujen, a zadovoljni, so trije člani posadke vesoljskega trajekta Endeavour končno uspeli prejšnjo noč spraviti v skladišče vesoljskega trajekta komunikacijski satelit Intelsat 6, ki se je pred dvema letoma izgubil v orbiti. Kar ni uspela tehnologija, dvakrat so zama skušali z mehanisko ročico ujeti pobegli satelit, so uspeli človeške roke (na sliki AP). Za ta podvig pa so morali kabino zapustiti trije člani posadke in ne dva kot je to običajno. Že to dejstvo je predstavljalo pravi podvig, saj je v dekompresijski komori prostora za dve osebi, tretja se le s težavo stisne med ostali dve, tako da bi lahko najnujnostni povratek naletel na precejšnje težave. Tudi radijsko komuniciranje, ki pri dveh osebah poteka samodejno, so pri treh morali uspostavljati ročno. Vsekakor pa so Perre Thout, Tick Hieb in Tom Ackers uspešno zagrabil 4 tone težak, šest

metrov visok in štiri metre širok satelit, pogrešali so le boljše oprijeme in v šali predlagali, naj imajo sateliti primerne ročice, da se jih lahko lažje ročno upravlja.

Misija je torej uspela. Satelit so ročno pritrdili na ročko, ga spravili v trajektovo skladišče in mu tu namestili novi motor. Z izstrelitvijo pa je prišlo do novih zapletov, tako da so uspeli šele po tretjem poskusu. Italsat 6 so poslali v geostacionarno orbito nad Brazilijo, tako da bo med drugim posredoval tudi posnetke olimpijskih iger v Barceloni.

Včerajšnji podvig predstavlja nedvomno pravi mejnik v vesoljskih misijah, saj so nesporno dokazali, da se lahko »ujame« in popravi pokvarjene satelite in se jih ne žrtvuje kot doslej. To bo po mnenju strokovnjakov povzročilo pravo revolucijo, saj bodo bodoči sateliti imeli še lažje zamenljive komponente, tako da bodo s popravljanjem še podaljšali njihovo življenjsko dobo.

• Slovenija ima novo vlado

NADALJEVANJE S 1. STRANI

slušal poglobljene in zanimive pose-

ge podpredsednikov. Podpredsednik Herman Rigelnik je tako poudaril, da se strinja z Drnovškim programom in da je proti vsakemu umetnemu oživljanju gospodarstva, volilno bi morda bilo uspešno, za gospodarstvo pa pogubno. Jože Pučnik je govoril predvsem o kontinuiteti legitimnosti oblasti in torej o volilnem in z njim povezanih zakonih. Viktor Žakelj pa je govoril o za splošno razvoj Slovenije pomembni tematiki kot so šolstvo, znanost, zdravstvo in sorodne dejavnosti. Na osnovi teh izjav se je razvila zelo dolga in mestoma polemična razprava, ki pa je imela tudi resne tone programske debate o vsebini nove vlade.

Vmes je prišlo še do že ne več dramatičnega zasedanja Demosove poslanske skupine in Starman je napovedal, da bodo poslanci Demosa, Pirnatovi narodnjaki in liberalci zapustili sejo, češ da niso zadovoljni s po-

tekom. Drugačnega mnenja pa so bili krščanski demokrati, predvsem pa poslanci Ljudske stranke. Končalo se je brez obstrukcije in v bolj znosnem ozračju, kot se je v sredo pričelo. Očitno je propadel poskus, da bi s proceduralnimi zapleti ali ostali na oblasti, ali vsaj do torka zavlekli odobritev Drnovškove vlade in torej preko sobote, ko bo drugi kongres Krščanskih demokratov. Bilo je mnogo zakulisnih dogovorov in pogovorov, ki pa se vsi vrtijo okrog užaljenosti in obtožbe nove opozicije, češ da so nekdanji komunisti ponovno prevzeli oblast. Toda izkazalo se je, da ta gesla med ljudmi ne vžgejo in da ljudje zahtevajo delo in pričakujejo od nove vlade učinkovite poteze.

Dr. Drnovšek je ob izvolitvi povedal: »Odlaganje in vsi proceduralni zapleti so bili precej mučni. Prepričan sem, da tudi drugi člani vlade komaj čakajo, da začnemo delati in da se lotimo vsebinskih nalog. Upam, da bo sedaj po izvolitvi sodelovanje z

opozicijo boljše, kar kažejo tudi nekateri znaki na današnjem parlamentarnem zasedanju. Včeraj je bilo vse videti slabše, upam pa na konstruktiven odnos in na zavest, da bomo morali nekatere naloge opraviti vsi skupaj.

Vem, da se vse stranke, ki so sedaj v opoziciji, zanimajo za čimprejšnje volitve. Tudi na tem vprašanju se lahko dogovorimo, seveda pa pričakujemo sodelovanje tudi z njihove strani, zlasti ob sprejemanju nekaterih sistemskih zakonov.

Že jutri dopoldne ob 10. uri začnemo prvo sejo vlade, na kateri se bomo dogovorili o metodah in načinu dela ter o prvih nalogah. Takoj se nameravam posebej sestati z gospodarstvenim delom vlade, na tem sestanku pa bomo naredili nekakšen "brain-storming", torej nekakšno skupno razmišljanje o enotnem konceptu in uskladili bomo naša stališča. Nadaljevali bomo z zakonom o lastninjenju, ki je sploh ena od najpomembnejših nalog, ki nas čaka.«

Na pobudo ZSKD in v organizaciji Rezijanske kulturne hiše na Ravanci

V nedeljo bo Primorska poje prvič zadonela med Rezijani

RAVANCA (Rezija) — Roza-janska kulturna hiša bo v nedeljo, 17. maja, prvič gostila enega od koncertov največje zborovske prireditve pri nas - Primorske poje. Tudi ob tokratni izvedbi, ki je že triindvajseta po vrsti, se občinstvu na tej in oni strani meje predstavlja veliko število zborov: 110.

Prireditelj rezijanskega pevskega popoldneva je Zveza slovenskih kulturnih društev, ki je v zadnjih letih bila v teh krajih pobudnik nekaterih odmevnih pobud.

Pozdrav nastopajočim skupinam bo na nedeljskem koncertu, ki se bo pričel ob 15. uri na Ravanci, prinesel domači moški zbor Monte Canin, ki ga vodi Roberto Frisano.

Na reviji bodo nastopili še mešani pevski zbor Naše vasi

iz Tipane (vodi Anton Birtič), moški pevski zbor Vesna iz Križa (Ivo Lešnik), Sovodenjska dekleta (Sonja Pelicon), oktet Javor iz Pivke (Ivo Jelerčič) ter mešani pevski zbor Pod lipo iz Barnasa (Anton Specogna).

Za konec povejmo, da je slovensko ministrstvo za kulturo uvrstilo Primorsko poje, ob Koroški poje, med kulturne dogodke narodnega pomena. (R.P.)

Na sliki: moški zbor Monte Canin, ki bo pel na Ravanci.

Ladinci razmišljajo o skupnem nastopanju

VIDEM — Ladinsko-furlanski inštitut Precheco placerean je objavil te dni sklepno listino, ki so jo odobrili na aprilskem medladinskem kongresu v sklopu "nacionalnega praznika Furlanije" v Vidmu, na katerem so sodelovale delegacije dolomitskih Ladincev iz pokrajin Belluno, Trento in Bocen, iz švicarskega kantona Graubünden in iz zgodovinskega središča Furlanije.

Listina poudarja nujno o izmenjavi izkustev med dolomitskimi Ladinci, romanskim prebivalstvom Graubündna in Furlani, ki bi pomenila vzajemno bogatenje in idealno motivacijo za delovanje v ustreznih sredinah. Delegati so se domenili za ustanovitev posebne delovne skupine, ki se bo sestala jeseni v Val di Fassi in Val Badii, da bi tako zagotovila kontinuiteto sodelovanja, hkrati pa naglasili potrebo po uresničitvi neke skupne referenčne strukture, v kateri bi se združevali člani združenj, ki sodelovali doslej na volontaristični podlagi za zaščito furlanskega jezika in kulture.

Za skupni slovenski mladinski prostor

TRST — V ponedeljek so se na sedežu Slovenske kulturno gospodarske zveze v Trstu srečali predstavniki Mladinske sekcije Slovenske skupnosti, Mladinskega odbora SKGZ, Slovenske zamejske skavtske organizacije, tabornikov Rodu modrega vala, Mladih slovenskih socialistov, Slovenskega kulturnega kluba in Mladinskega odbora Slovenske prosvete, da bi se pogovorili o trenutnem položaju in potrebah slovenske mladine v Furlaniji-Juljski krajini ter da bi se obenem pripravili na obisk predstavnikov Odbora za mladinska vprašanja Republike Slovenije, ki se bo odvijal prihodnji ponedeljek ravno tako v Trstu.

Kakor piše v tiskovnem sporočilu, so mladinski predstavniki ugotovili, da je danes med Slovenci vedno bolj prisotna potreba po sodelovanju, ne glede na njihovo zemljepisno, politično ali drugačno pripadnost. Slovenstvo, mišljeno kot skupno narodno in kulturno bogastvo celotnega slovenskega naroda, prehaja v kri in zavest tudi mlajših generacij, zato je vedno bolj prisotna želja, da se znotraj skupnega slovenskega prostora izoblikuje tudi enotni mladinski slovenski prostor. Ustanovitev in delovanje Slovenskega svetovnega kongresa sta jasen dokaz, da se slovenstvo mora organizirati na takem nivoju, kjer se vsi Slovenci lahko enakopravno neposredno udeležujejo ter sodelujejo kot tvorci subjekt.

Predstavniki mladinskih organizacij so se nato pogovarjali o konkretnih pobudah, ki jih nameravajo skupno izpeljati v prihodnjih mesecih; med drugim bodo skušali ustanoviti v sodelovanju z vsemi ostalimi mladinskimi organizacijami, ki delujejo v naši deželi, nekakšno slovensko mladinsko zvezo, katere namen bi bil predvsem povezovanje zamejske mladine, koordiniranje mladinskih iniciativ, zastopanje mladinskih stvarnosti in interesov v javnosti ter sodelovanje z mladinskimi organizacijami, ki delujejo na območju Republike Slovenije.

Ob vsem tem pa velja omeniti še eno pobudo, za katero vlada veliko zanimanje tako med mladimi Slovenci v Avstriji kot tudi v Porabju in v naši deželi; prisotna je namreč želja po ustanovitvi nekakšne zveze slovenske zamejske mladine, ki bi povezovala in spodbujala mladinsko delovanje in sodelovanje tako med zamejskimi organizacijami kakor tudi z organizacijami v matični Sloveniji.

Razprava o teh in drugih pobudah med predstavniki mladinskih organizacij naše dežele in predstavniki Odbora za mladinska vprašanja Skupščine Republike Slovenije se bo nadaljevala v ponedeljek, 18. maja, ob 16. uri na sedežu SKGZ, ul. Sv. Frančiška 20; na to srečanje so še posebno toplo vabljeni tudi predstavniki vseh ostalih slovenskih mladinskih organizacij, ki delujejo v Furlaniji-Juljski krajini.

Prodorna uprizoritev Osmice v izvedbi kraške folklorne skupine

SEŽANA — Pod pokroviteljstvom sežanske podružnice Slovenske kmečke zveze-ljudske stranke in kulturnega centra Srečka Kosovela je folklorna skupina s Krasa uprizorila že svojo drugo predstavo z naslovom Osmica. V Kulturnem domu v Sežani si jo je ogledalo kar lepo število obiskovalcev, člani pa so pripravljene tudi na gostovanja.

V spevoigr Osmica, ki jo je režiral in priredil režiser Janez Mejač, je folklorna skupina predstavila plese s tržaškega Krasa. Naštudirala jih je Nadja Kriščak, ki žal ni dočakala premiere, saj jo je smrt mnogo prezgodaj iztrgala iz njenega ustvarjalnega in plodnega dela v kulturi.

Člani skupine so od vsepovsod - iz sežanske pa tudi ajdovske občine. V njenem okviru deluje tudi pevski zbor, ki ga vodi Herta Sorta, sam tekst za Osmico pa je naštudirala in uredila Majda Škrli. Poleg folklornih plesov in petja so predstavili še stare običaje. Prisrčen nastop kar osmih plesnih parov in tudi pevcev zasluži, da se glas Osmice ponese širom po slovenskih in zamejskih tleh. (O.K.S.)

Slovenija in Hrvaška v dokumentarcu TV-KC in DSE

PIRAN — Televizija Koper-Capodistria in Oddelek za vzgojo in šolstvo DSE italijanske radiotelevizijske ustanove RAI oziroma njuna predstavnik, direktorja lanit Vovk in Pietro Vecchione, sta v Tartinjevi rojstni hiši v Piranu podpisala v ponedeljek sporazum o koprodukciji pri realizaciji dveh enournih dokumentarnih filmov o Sloveniji in Hrvaški. Dokumentarec o Sloveniji naj bi predstavil njeno daljno in bližnjo zgodovino in kulturo, značilnosti slovenskega naroda, trgovinske, industrijske in turistične zanimivosti ter bogastva. Ob tem bo veljala pozornost tudi istrskemu prebivalstvu in tamkajšnji italijanski narodnostni skupnosti. Televizija KPC želi s to koprodukcijo znova potrditi svojo narodnostno vlogo. Stroške si bosta partnerja razdelila polovično.

Javni nagradni natečaj za izvirno humoresko o primorski tematiki

KOPER — Radio Koper-Capodistria in Sekretariat za družbene dejavnosti občine Koper razpisujeta javni nagradni natečaj za izvirne humoreske. Krajše humoreske naj obsegajo do dve tipkani strani teksta, daljše pa od 2 do 5 tipkanih strani.

Za daljše humoreske so predvidene naslednje nagrade: 1. nagrada - 10.000 STL, 2. nagrada - 8.000 STL, 3. nagrada - 5.000 STL.

Za krajše humoreske pa so predvidene sledeče nagrade: 1. nagrada - 8.000 STL, 2. nagrada - 6.000 STL, 3. nagrada - 4.000 STL.

Humoreske so lahko napisane za dva ali tri glasove. Vsa nagrajena dela bodo izvedena. Tri izvode besedila pošljite priporočeno na naslov: Radio Koper-Capodistria s pripisom "Natečaj za humoreske", do 10. junija letos. Osební podatki avtorja naj bodo priloženi v posebni zapečateni ovojnici z naslovom humoreske na ovitku. Natečaj velja za vsa besedila v slovenskem jeziku - tudi v primorskem narečju. Zadržena je primorska tematika. Prispela besedila bo ocenila posebna žirija.

V Ukvah predstavijo knjigo o etnobotaniki vzdolž Kanalske doline

UKVE — Danes ob 18. uri bodo v osnovni šoli v Ukvah predstavili knjigo Alessandra Omana »Etnobotanica della Val Canale - Con particolare riguardo ai fitonimi di Ugovizza, Valbruna, Camporosso e S. Leopoldo«. Knjigo je izdala založniška zadruga Dom iz Čedad. Kot sam avtor poudarja v uvodni misli, je knjiga namenjena predvsem mladim, da bi ne pozabili na slovensko narečje, ki ga govorijo v Kanalski dolini. Za predstavitev knjige je poskrbela turistična ustanova s Trbiža. (R.P.)

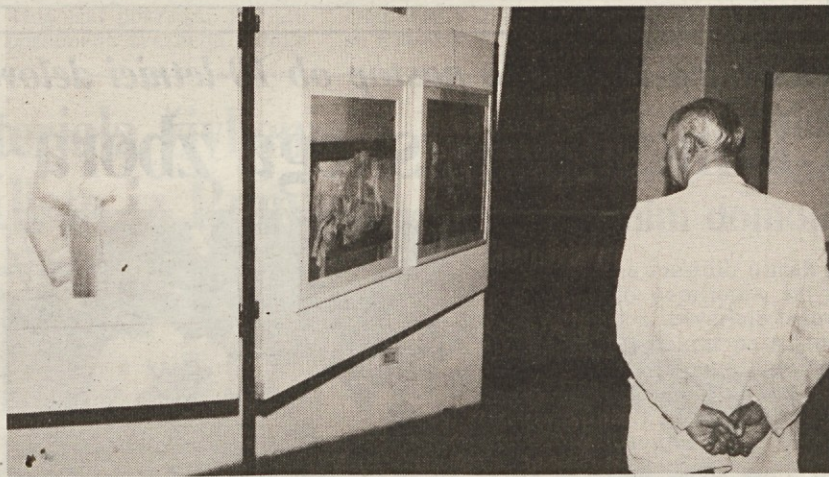
V Vidmu antološka razstava o Guidu Tavagnaccu

ČEDAD — Prejšnjo soboto so v Čedadu in sicer v cerkvi sv. Frančiška, odprli antološko razstavo Guida Tavagnacca, priznanega furlanskega umetnika, ki je preminil pred dvema letoma.

S to razstavo, ki bo v naslednjih mesecih obšla pomembnejše kraje v deželi, videmska Pokrajina želi izpostaviti lik Guida Tavagnacca, ki je veliko prispeval k sodobnemu umetniškemu razvoju Furlanije.

Razstava v Čedadu bo odprta do 7. junija, kasneje pa jo bodo prenesli v Videm. (R.P.)

Na sliki: detajl s čedajske razstave o Guidu Tavagnaccu.

Predvsem gre za muzejske in arhivske dragocenosti, ki so »spravljene« v Italiji in Avstriji, sicer po skladiščih in neprimernih kletah

Kako do kulturne dediščine, ki so jo odnesli iz slovenske Istre

KOPER, PIRAN — Zadnje čase se je med prebivalci treh obalnih občin spet obudilo vprašanje, kako naj bi v teh krajih prišli do kulturne dediščine, zlasti muzejskih in arhivskih dragocenosti, ki so jih v preteklosti odnašali na tuje, da bi jih zavarovali pred vojnimi vihrami. Zdaj je precejšen del teh dragocenosti spravljene v raznovrstnih skladiščih, depojih in tudi povsem neprimernih kletah.

Pred dnevi je koprski občan (italijanske narodnosti) Claudio Antonaz italijanskemu ministru za kulturo in umetniško dediščino napisal pismo, v katerem za-

hteva, da bi vsa umetniška dela, velike količine arhivalij, starih knjig in še česa, vrnil v demokratično Slovenijo in v kraje, kjer živijo prebivalci - pravi lastniki te dediščine. Če prošnji ne bo uslišano, bo podobno pismo zahtevo naslovil italijanskemu predsedniku in Unesco.

O vračilu kulturnih dragocenosti iz Italije so se dolga leta že pogovarjali člani meddržavnih komisij v okviru Osimskih sporazumov. Izdelali so tudi dolg spisek, knjigo zahtev in pred nekaj leti je že kazalo, da bodo Italijani začeli vračati to

dediščino, vendar se to ni zgodilo. Šlo je za dela takih mojstrov, kot so Vittore Carpaccio iz prve polovice 16. stoletja, za platna beneških slikarjev (Girolamo Da Santacroce) itd. Zanimivo pa je, da kulturne dediščine iz teh krajev niso selili samo v Italijo. Piranski občinski vodja urada za kulturo in spomenike major Cirilli je že leta 1919 poročal občinskem oblastem o umetninah, ki so jih selili iz Pirana na avstrijski dvor (na primer sliko Bitka pri Savudriji Domenica Tintoretta) in še vrsto drugih platen, cerkvenih zvonov in drugega. Pred kratkim pa so ugotovili,

da je stara slonokoščena skrinjica iz 10. ali 11. stoletja, ki je v piranski župni cerkvi sv. Jurija služila kot relikvarij, na primer v puljskem muzeju. V Sloveniji bi morali obuditi akcijo, s katero bi prišli vsaj do dela te kulturne dediščine. V preteklosti pač vsi niso mogli biti tako iznajdljivi, kot je bil piranski arhivar Stefano Rota, ki je dal med drugo vojno zazidati piranske arhivalije pod stopnišče občinske palače. Po njegovi zaslugi ima zdaj Piran najstarejše arhivalije v Sloveniji - celo iz leta 1173 in nekaj starejših prepisov.

BORIS ŠULIGOJ

FORTUNA

je žarek upanja
za
osamljene

p. p. 348
61101 Ljubljana
061 225-453

Za Perellija je Bukavec tudi med kandidati za nov občinski odbor »Prisotnost Bukavca in Pečenika kakovostno krepi celotno listo PSI«

»Predstavljamo ju posebej, ker gre za posebna kandidata«. Tako je pokrajinski tajnik PSI Alessandro Perelli na včerajšnji tiskovni konferenci že uvodoma pojasnil, zakaj socialistična stranka posebej predstavlja »zelo reprezentativna slovenska kandidata« Edija Bukavca, ki kot neodvisni nastopa na socialistični listi za tržaški občinski svet, in Marina Pečenika, kandidata za pokrajinski svet. Gre za dve osebnosti, je poudaril Perelli, ki sta poznana in cenjena v okviru slovenske narodnostne skupnosti, njuna prisotnost pa kakovostno krepi celotno listo: Bukavec se je uveljavil kot dolgoletni tajnik Kmečke zveze, Pečenik pa kot javni upravitelj, saj je župan dolinske občine. Z odločitvijo, da stranka vključi na svoje kandidatne liste tako »močne slovenske kandidate«, kar je odraz tradicionalne politike PSI, ki je volilno zavezništvo z LpT ni zabrisalo (čeprav Slovenci na splošno in tudi slovenski socialisti zavezništva niso odobraval), pa po Perellijem mnenju PSI nudi Slovincem odlično možnost, da se vključijo v neposredno upravljanje tržaških javnih administracij. Ne samo, da obstaja velika možnost o izvolitvi tako Pečenika kot Bukavca, je dejal Perelli, stranka se v tem trenutku tudi obvezuje, da bo predlagala Bukavca za člana novega občinskega odbora, če bi ga seveda sooblikovala socialistična stranka. O svojem pristanku, da kot neodvisen nastopa na socialistični listi, pa je Edi Bukavec predvsem poudaril, da je izkoristil ponujeno mu možnost, da kot pripadnik narodnostne skupnosti pripomore k reševanju številnih še odprtih vprašanj. Poleg vprašanja globalnega zaščitnega zakona za Slovence v Italiji pa je Bukavec izpostavil še problem ureditve okolja s posebnim poudarkom na Kras. Marino Pečenik, ki se poteguje za izvolitev v pokrajinski svet, pa je posebej naglasil nujno, da bi v »centru« več pozornosti posvetili vprašanju »periferije«. Član slovenske komisije pri PSI Bogo Samsa, ki je predstavil vodil, pa je ob koncu obžaloval, da se tiskovne konference niso udeležili novinarji slovenske deželne radijske postaje.

»Svojo vlogo vidim predvsem v iskanju in ustvarjanju uravnovešene situacije, preko katerih je mogoče izoblikovati primerne rešitve«, je med drugim na včerajšnji tiskovni konferenci povedal Edi Bukavec, za katerega je PSI, kljub

temu, da osebno ni odobral volilnega zavezništva z LpT, prvenstveno reformistična in socialistična politična sila, ki se je vselej zavzemala za reševanje slovenskih vprašanj, še posebej na vsedržavni ravni. »S tem, da ponuja meni to možnost,« je še poudaril Bukavec, »skuša PSI obnoviti napore za sožitje v mestu. Zatorej je moja kandidatura v interesu Slovincem in tudi celotnega mesta, ki je še preveč zazrto v lastne posebnosti.« V Trstu pa bi morali biti vsekakor Slovenci »vidnejši« tudi preko občinskega statuta, ki ga bo treba po Bukavčevem mnenju na novo napisati.

Treba je reševati resnične probleme prebivalcev: iz tega prepričanja izhaja odločitev dolinskega

župana Marina Pečenika, da kandidira tudi za izvolitev v tržaški pokrajinski svet, v katerem so se zadnje čase po njegovem mnenju preveč posvečali organiziranju raznih konferenc, kar naj bi bila med drugim razvada tudi drugih javnih uprav. Med pristojnostmi pokrajinske uprave je več področij, ki so za prebivalce bistvenega pomena (skrbstvo, gradnje, šolska poslopja, športne strukture), zato je »od besed treba preiti k dejanjem«. Med vprašanji, ki je na Tržaškem in med Slovenci še posebej občuteno, pa je Pečenik posebej opozoril na Kraški park. (bip)

Na sliki (foto Magajna) z leve proti desni Bukavec, Perelli in Pečenik med včerajšnjo tiskovno konferenco v kavarni S. Marco.

Intenzivno predvolilno delovanje strank SSk zahteva od oblasti slovenščino na voliščih

Tržaški pokrajinski izvršni odbor Slovenske skupnosti je na svoji zadnji seji kot glavno točko obravnaval skorajšnje upravne volitve za obnovitev tržaškega pokrajinskega in občinskega sveta ter rajonskih svetov v tržaški občini in med drugim sklenil, naj pokrajinski tajnik piše tržaškemu prefektu Vitiellu, tržaškemu občinskemu komisarju Ravalliju in miljskemu županu Ulcigraiu pismo z zahtevo, naj poskrbijo, da bodo na vseh voliščih lepaki in drug volilni material tudi v slovenščini.

Na seji je bilo ugotovljeno, kot beremo v tiskovnem poročilu SSK, da tudi v tej volilni preizkušnji grozi nevarnost razpršitve slovenskih glasov, saj so se slovenski kandidati pojavili na različnih listah, tudi takšnih, ki so odraz do Slovincem v resnici nenaklonjenih političnih strank. SSK meni, da bi Slovinci v tem zgodovinskem trenutku morali, rešeni ideoloških slepil preteklosti, nastopiti kar se da enotno. Le na tak način bomo lahko dosegli, da se bodo v krajevnih upravah, pa tudi v rimskem parlamentu premaknila z mrtve točke naša nerešena vprašanja.

V nadaljevanju se je bil govor o raznih pobudah v okviru volilne kampanje. SSK bo med drugim priredila vrsto posvetov, da bi po eni strani izpopolnila svoj volilni program, po drugi strani pa tudi obrazložila svoja stališča. Prva iz niza teh pobud bo na sporedu že danes ob 20.30 v Peterlinovi dvorani v Trstu. Na temo "Slovenska

osnovna šola: odprta vprašanja in problemi" bodo govorili: Ksenja Dobrila, Mirjam Kandut, Vera Tuta, Bojan Pavletič in Danilo Sedmak.

O skorajšnjih volitvah bo govor tudi na današnji skupščini članov tržaške federacije PSI, ki bo v hotelu Jolly ob 18. uri. Sen. Agnelli, deželni odbornik Carbone, Seghe ne in pokrajinski tajnik Perelli bodo obrazložili politične predloge in programske cilje za Trst.

Prav tako danes bodo tudi uradno predstavili kandidate Demokratične stranke levice na listi Demokratične zveze - Trst v Evropi. Kot znano, nastopajo na tej listi tudi zastopniki Orlandove Mreže, nekateri zeleni in posamezni radikalci. Slovenski kandidati na tej listi pa so vsi iz vrst DSL. Predstaviteljev kandidatov bo ob 17. uri v kavarni Tommaseo.

Glasnik Zelenih smejočega se sonca Ghersina pa je ostro ožigosal predlog bivšega demokrščanskega kandidata na parlamentarnih volitvah Sardo Albertinija o izvedbi »etničnega štetja« v Trstu, kar je označil kot »nezaslišano nesramno« potezo. To po Ghersinovem mnenju pomeni le poskus postavljanja etničnih pregrad, medtem ko je treba nasprotno graditi nove medetnične odnose na osnovi medsebojnega spoznavanja in obojestranske kulturne in jezikovne obogatitve. Vsekakor Zeleni nasprotujejo vsakršni obliki štetja, dokler ne bo odobren pravičen zakon za zaščito slovenske manjšine v Italiji.

Ob 11. uri na Borznem trgu na pobudo številnih demokratičnih in mirovnih organizacij in združenj

Jutri manifestacija za mir v Bosni in Hercegovini

Jutri zjutraj ob 11. uri bo na Borznem trgu manifestacija v prid prekinitve sovražnosti v Bosni-Hercegovini. Pobudniki manifestacije zahtevajo od italijanske vlade, da posreduje na vseh mednarodnih forumih za spoštovanje dogovorov o prekinitvi ognja in umiku zvezne armade kot pogoj za vsakršna pogajanja, in da se zavzema, da bi človečanska pomoč prizedemu prebivalstvu lahko dosegla vsa zainteresirana področja, pri čemer nanj podpre ustanove in organizacije, ki se ukvarjajo s to človekoljubno dejavnostjo. Od dežel članic Skupnosti Alpe Adria pa pobudniki jutrišnjega protestnega shoda zahtevajo, naj izrazijo svojo pripravljenost nuditi zatočišče beguncem.

Med manifestacijo, na kateri bo navzoča tudi podpredsednica deželnega sveta FJK Aughusta Del Piero barbina, bodo tudi zbira-

li podpise pod peticijo v korist prekinitev sovražnosti v Bosni-Hercegovini.

Mirovno pobudo so doslej podprli ACLI, Združenje za mir, ARCI Ragazzi, ARCI Nova in njen promocijski center, Club Altra Italia, Koordinacija žensk za mir, UDI-Caffè delle donne, La notte della Cometa, Gibanje za demokracijo La Rete, Medicina za mir, DSL, SKP, Demokratična liga - Trst v Evropi, Mladinska levica, Zveza slovenskih kulturnih društev, Mo.vi., Zeleni smejočega se sonca in Zelena alternativna lista, pričakujejo pa, da bodo pristopile še druge demokratične in mirovne organizacije in združenja. Pobudo bodo vsekakor podrobneje orisali na tiskovni konferenci, ki bo danes ob 11. uri v kavarni degli Specchi na trgu Unità.

Vendar to ni edina krajevna pobuda proti razkosanju Bosne in Hercegovine. Včeraj je

na primer začel gladovno stavko tudi predstavnik zelene alternativne liste Capiuzzo, medtem ko so predstavniki Zelenih v deželnem svetu Rossi, Cavallo in Wehrenfennig pozvali deželno skupščino in odbor, naj sprožijo vse človečanske in politične pobude za ustavitev vojne v Bosni. Menimo, pravijo podpisniki poziva, da naša dežela ne sme neprizadeto gledati na tragedijo, ki se odvija nedaleč od nas, pri čemer opozarjajo tudi na aktivno vlogo, ki jo je dežela Furlanija-Juljska krajina odigrala v drugih kroznih trenutkih na ozemlju bivše Jugoslavije. Po njihovem mnenju bi bilo koristno, ko bi deželni svet čim prej razpravljal o težkem položaju v Bosni in Hercegovini in še posebno v Sarajevu.

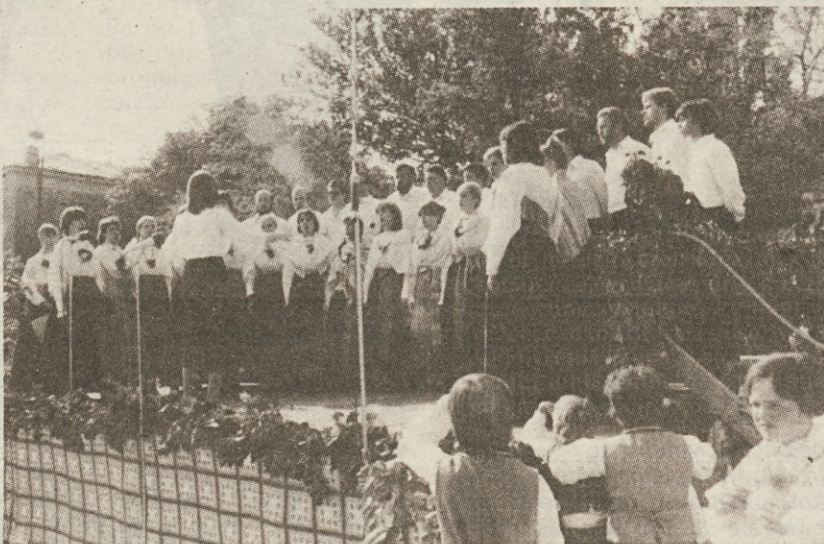
Za zborovodkinjo Aleksandro Pertot bo nastop ob 10-letnici delovanja zbora poslovilen Jutri jubilejni koncert pevskega zbora Milan Pertot

V Evangeličanski cerkvi v Trstu bo mešani pevski zbor Milan Pertot iz Barkoveli, ki ga od nastanka dalje vodi Aleksandra Pertot, jutri ob 20.30 s celovečernim koncertom počastil 10-letnico svojega delovanja.

»Mi smo se z vso resnostjo pripravili na ta jubilejni koncert,« nam je povedala zborovodkinja Aleksandra Pertot, ki zbor vodi od njegovega nastanka. Ko nas je obiskala v uredništvu, nam je prinesla lično dvojezično brošuro, ki vsebuje, poleg raznih odlomkov iz življenja zbora, tudi vrsto lepih barvnih fotografij, ki kažejo pevce, od tistega prvega nastopa, ki so ga imeli ob poimenovanju barkovljanske šole po pisatelju F.S. Finžgarju leta 1982 (na sliki), vse do nastopa na tekmovalju zborov Corovivo v Vidmu, postavitev spominske plošče Milanu Pertotu ob 20-letnici smrti na njegovi rojstni hiši leta 1987, pa še vrsto fotografij iz raznih nastopov doma in v tujini, pa tudi iz raznih skupnih izletov.

Brošuro, ki nosi naslov "Je petje..." je izdal sam zbor, gradivo sta zbrala in uredila Aleksandra Pertot in Boris Pangerc (za prevod v italijanščino je poskrbela Fiorella Serio), medtem ko je fotografsko gradivo delo Maria Magajne, Foto Egon, Foto Loredana, nekaj fotografij pa je iz zborovega arhiva.

»Zbor, s katerim bomo v soboto nastopili, šteje 25 pevcev. Na začet-

ku smo jih imeli okrog 30. Pa še ti so se večkrat zamenjavali, kar je precej otežkočalo moje delo. Mislim pa, da smo od prvega nastopa pred desetimi leti zelo izboljšali vokalno tehniko, način petja in razširili naš repertoar, ne samo na ljudske - barkovljanske pesmi, temveč na umetne, sodobne, pa tudi na skladbe v tujih jezikih.

Za prvi del jubilejnega koncerta so pevci pripravili nekaj izbor samo slovenskih skladb, ki jih občinstvo najraje posluša.

»V veliko čast si štejemo, da bomo na koncertu imeli krstno iz-

vedbo skladbe Ubalda Vrabca, ki nosi naslov "Na Mengorah zvoni". Skladba je napisana štiriglasno na tekst Ljubke Šorli. Poklonil mi jo je Vrabec; bila je to njegova zadnja stvaritev. V veliko čast si štejemo, da jo bomo izvajali, saj jo bomo skušali podati tako, kot jo je skladatelj uglasbil - že v bolesti, stiski in tesnobi, ko je podzvestno čutil, da se mu bliža konec. Ta skladba je torej nekaj posebnega in nam kaže Vrabca v povsem drugačni luči.

V drugem delu bodo pri izvajanju skladb sodelovali gojenci šolskega

orkestra šole GM. Tu bodo skupno izvajali dve Mozartovi skladbi za mešani zbor, orgle in godalni orkester.

To naj bi bil resničen praznik za pevce, ki so iz leta rasli in se izpopolnjevali, da nas ni zborovodkinja presenetila z vestjo, da se s tem nastopom od zbora tudi poslovila. »Verjemite mi, da mi je zelo težko. A verjetno prihajajo v življenju vsakega od nas trenutki, ko se mora kljub vsemu odločiti drugače, kot bi na primer narekovalo srce. Morda potrebujejo tudi pevci malo spremembe, malo premora; morda pa tudi s strani ustanov, ki bi morale skrbeti za našo pevsko kulturo, ni bilo storjeno vse, da bi pevce privabljali na vaje, jih vzpodbujali k vedno večji kakovosti. To pa je bila vedno moja želja in cilj.

Zbor mora nenehno rasti, se izpopolnjevati; za to pa je potrebno veliko časa, samoodpovedi, pa tudi podpore s strani raznih sponzorjev, kot je sedaj v navadi.

Saj se bo morda Aleksandra še premislila; saj bo tudi barkovljanski zbor občutil, kako zelo mu bo manjkala zborovodkinja. Naša želja je pač ta; in ko bomo odhajali iz jubilejnega koncerta, bo to prav gotovo tudi želja vseh, ki bodo prisluhnili lepemu petju tega našega izredno kvalitetnega zbora.

NEVA LUKEŠ

Jutri v Miljah spominski večer ob 50-letnici OF

Jutri bosta Društvo Slovencev miljske občine z zborom Jadran in VZPI-ANPI počastila 50-letnico ustanovitve odbora Osvobodilne fronte za tedanjí miljski okraj. Upor proti fašističnemu zatiranju, nasilju in zločinskim napadom na mnoge države v Evropi in Afriki, se je v naših krajih začel že takoj po zasedbi teh krajev s strani italijanske kraljeve vojske 1919. leta. Iredentistični elementi so to zasedbo izkoristili za nasilno italijanizacijo Slovincem in Hrvatov naših krajev. Njihov načrt je prevzel fašizem z načrtnim uničevanjem vsega, kar ni bilo italijanskega: od kulturnih in gospodarskih organizacij do šol, molitev in pridig v cerkvi. Napad na Jugoslavijo je bil samo zadnje zločinsko dejanje fašizma, ki je pri naših ljudeh povzročil bolj odločne ukrepe; torej organiziran odpor vseh antifašistov. Odločilni sestanek teh upornikov pa je za naša kraje bil 1. decembra 1941 leta na Plavjuh pri krojaču Josipu Jamšku. Spomin na ta dogodek bodo jutri počastili zboru Jadran in Valentin Vodnik, recitatorji in govorniki Slavica Barut, Arturo Calabria in Kiljan Ferluga.

Predstavniki področnih svetov izrazili potrebo po medsebojnem sodelovanju

Dileme o popoldanskem pouku na slovenskih osnovnih šolah

Vprašanje uvedbe popoldanskega pouka na slovenskih osnovnih šolah je bila osrednja točka na srečanju predsednikov področnih svetov didaktičnih ravnateljev na Tržaškem in predstavnikov Združenj staršev, »neznanka« popoldanskega pouka pa je bila obenem tudi vzvod za širšo razpravo o novostih, ki jih uvaja novi zakon o preureditvi italijanske osnovne šole. Na sestanku so prišli do izraza številni pomisleki o umestnosti nekaterih novih pedagoških prijemov v osnovnošolskem procesu, ki jih uvaja novi zakon, ob tem pa tudi potreba po širšem povezovanju in sodelovanju izvoljenih šolskih organov, saj se obravnavana vprašanja tičejo vse naše šole. S povezovanjem, boljšim informiranjem in medsebojnim sodelovanjem bi bili lahko bolje kos novostim, so menili prisotni na sestanku. Prav zaradi te potrebe so se domenili za novo srečanje, na katerem naj bi preverili možnosti za ustanovitev povezovalnega organa, ki naj bi združeval izvoljene v zbornih šolskih organih. Srečanje bo v sredo, 27. maja.

Popoldanski pouk že celo leto buri duhove ne samo na slovenskih, pač pa tudi na italijanskih osnovnih šolah. V zadnjih mesecih so krajevni dnevniki objavili številna pisma staršev, ki se ne strinjajo z uvedbo popoldanskega pouka, posamezna združenja staršev pa so zasipala tržaškega šolskega skrbnika s pismi, dokumenti in resolucijami, s katerimi zavračajo možnost, da bi njihovi otroci sledili pouku tudi v popoldanskih urah. Med temi so tudi pisma nekaterih slovenskih združenj staršev.

Uvedbo popoldanskega pouka na osnovnih šolah predvideva 7. člen zakona št. 148 iz leta 1990. Zakon in kasnejša ministrska okrožnica predvidevata dve možnosti pouka v popoldanskem času: šestdnevni tedenski urnik z enim popoldanskim povratkom ali pa petdnevni tedenski urnik z dvema povratkoma (in prosto soboto). V resnici daje zakon šolskim organom še eno možnost izbire, in sicer ohranitev dosedanjega urnika (šestdnevnega, brez popoldanskega pouka) v primeru, da šolsko poslopje ne razpolaga s strukturami (jedilnico) in servisi (šolskim kosilom), ki bi omogočili redno in za otroke sprejemljivo delovanje šole.

Po številnih slovenskih osnovnih šolah so starši že pred meseci razpravljali o tej navzven najbolj vidni novosti novega zakona. Ponekod so bile staršem

predložene tudi ankete, s katerimi naj bi se starši odločili za zanje najbolj primerno varianto. Pri tem pa je treba poudariti — in to je prišlo do izraza tudi na sredinem sestanku predsednikov področnih svetov in predstavnikov staršev — da sta bili staršem »ponujeni« le dve možnosti: tista z enim popoldanskim povratkom, oziroma druga, z dvema. Popolnoma zamenjana je bila tretja pot: ohranitev dosedanjega urnika. Tudi na sestankih medrazrednih svetov posameznih šol so bili izvoljeni predstavniki staršev postavljeni le pred dvojno alternativo popoldanskega pouka.

O uvedbi popoldanskega pouka so v preteklih mesecih razpravljali tudi področni sveti didaktičnih ravnateljev, ki so morali o tem vprašanju izreči svoje mnenje in ga posredovati tržaškemu šolskemu skrbniku. Na sredinem sestanku so prišlo do izraza različne usmeritve področnih svetov oziroma posameznih šol. Tako sta se področna sveta openskega in dolinskega ravnateljstva izrekla za povratke (z izjemo šol na Repentabru in v Borštu). Podobno mnenje je izrekel tudi področni svet šentjakobskega ravnateljstva. Popolnoma proti spremembi sedanjega urnika pa je bil področni svet svetoivanskega didaktičnega ravnateljstva (predstavniki nabrežinskega področnega sveta se srečanja niso udeležili).

Prav glede tako heterogenih odločitev so bili udeleženci srečanja mnenja, da je treba našim osnovnim šolam omogočiti čim širšo izbiro med mogočimi možnostmi, obenem pa je prišlo tudi do spoznanja, da staršem na sestankih niso bile povsod predložene tri različne možnosti, pač pa so se morali starši odločiti le za dve (torej za popoldanski pouk). Tak »vsiljen« način odločanja je postavil v ospredje pomanjkljivo informiranja staršev in potrebo po povezovanju med posameznimi šolami in izvoljenimi predstavniki v področnih svetih. Prav zato so se udeleženci sestanka odločili, da bodo po svojih močeh poskusili zapolniti to vrzel in se odločili za nov sestanek, na katerem bodo podrobneje vzeli v pretres vsa ta odprta vprašanja.

Vprašanje uvedbe popoldanskega pouka na osnovnih šolah na Tržaškem ostaja vsekakor še odprto. Na nedavnem sestanku je namreč šolski skrbnik seznanil didaktične ravnatelje, da še ni razvozlat tega aktualnega šolskega Gordijskega vozla, dodal pa je, da ga bo v teku tega meseca dokončno presekal...

Ob navzočnosti predstavnikov krajevnih oblasti

Tudi v Trstu proslavili 140. obletnico policije

Samo s skupnim naporom, ki naj bo rezultat sodelovanja sil javnega reda s celotno družbo, bo mogoče premagati bič mamili. To je glavna misel, ki jo je izrekel tržaški kvestor Alfredo Lazzerini v slavnostnem govoru, ki ga je imel včeraj dopoldne na proslavljanju 140-letnice ustanovitve policije v policijski šoli pri Sv. Ivanu. Lazzerini je govoril postrojenim agentom različnih vej ob navzočnosti tržaškega prefekta Sergia Vitiella in številnih drugih predstavnikov krajevnih oblasti, pa tudi sorodnikov in prijateljev policistov.

Kot običajno, je praznik nudil tudi priložnost za obračun delovanja tržaške policije v zadnjem letu. V obdobju od 1. maja 1991 do 30. aprila 1992 je v naši pokrajini bilo zagrešenih 6.641 zločinov (4.843 od

katerih je bilo ropov), sile javnega reda pa so odkrile storilce v 1.402 primerih. V preiskavah je bilo vpletenih 1.246 oseb, aretiranih pa 175. Poleg tega je v zadnjem letu policija prišla 56 obsojencev na prostosti oziroma skrivačev. Zavrnila je kar 12.476 ljudi, ki so nezakonito vstopili v Italijo, našla 126 izginulih mladoletnikov itd.

Praznovanja v svetoivanski vojašnici se kot drugod po Italiji iz protesta ni udeležil sindikat policije (LISIPPO). Sindikat zahteva večjo pozornost za probleme policistov in takojšnji začetek pogajanj za novo delovno pogodbo.

Na sliki (foto Magajna): postrojeni vojaki med slovesnostjo v svetoivanski policijski šoli.

Obiskal je znanstveno-tehnološke strukture

Predsednik CNR Bernardi na Padričah in v Bazovici

Predsednik Vsedržavnega sveta za raziskave CNR Luigi Rossi Bernardi si je včeraj ogledal znanstveno-tehnološke strukture Centra za znanstveno raziskovanje pri Padričah in območje pri Bazovici, kjer gradijo svetlobni pospeševalnik. Bernardi se je skupaj s številnimi predsedniki posameznih oddelkov CNR na lastne oči prepričal o velikem razvoju znanstveno-tehnoloških struktur na Tržaškem.

Predsednik CNR se je ob tej priložnosti sestal z nobelovcem Carlom Rubbio, ki je vodil delegacijo CNR med ogledom gradbišča, na katerem raste sinhrotron. CNR med drugim sodeluje pri tem projektu in je zato še posebej zainteresiran za njegovo izvedbo.

CNR je največja italijanska javna ustanova, ki se ukvarja z raziskovanjem. Zaposluje 7.000 ljudi, pokriva 20 odstotkov stroškov za raziskovanje v Italiji, v Trstu pa deluje sedaj le en njegov objekt: talasografski observatorij.

KZ opozorila konzula Šušmelja na problem jusarskih zemljišč

Generalni konzul Slovenije v Trstu Jože Šušmelj je včeraj sprejel predstavništvo Kmečke zveze, ki ga je vodil tajnik Edi Bukavec, sestavljali pa so ga še načelnik komisije za jus pri KZ Alojz Križmančič in član iste komisije ter predsednik jusarskega odbora za Bazovico dr. Karlo Mezgec. Predstavniki KZ so se slovenskemu generalnemu konzulu zahvalili za sprejem in ga seznanili z dolgotrajnimi prizadevanji slovenske kmečke organizacije zato, da bi jugoslovanske oblasti prej in slovenske danes priznale jusarske pravice, ki jih Slovenci v Italiji imajo na zemljiščih, ki so zaradi povojne ureditve meje prešla pod suverenost Republike Slovenije.

Gre za ogromna jusarska zemljišča, ki pripadajo slovenskim vaškim skupnostim na Tržaškem, Goriškem in videmski pokrajini. Po letu 1974 so na osnovi posebnega zveznega odloka

omenjena zemljišča prešla v družbeno lastnino, čeprav so pristojne slovenske oblasti informalno še priznavale zamejskim skupnostim pravico nad jusarskim premoženjem (sečnjo drvi, pašo, ipd.). Ta problem se danes postavlja v novi luči zaradi novega slovenskega zakona o denacionalizaciji in lastninjenju, na osnovi katerega bi morale slovenske oblasti vrniti izvornim lastnikom odvzete jim lastninske pravice. Po drugi strani se v Sloveniji, kot je potrdil tudi sam konzul, oživlja zanimanje za jusarske pravice in ustanavljajo odbori za vrnitev prizadetim skupnostim zgodovinske pravice. Konzul Šušmelj je predstavnikom KZ zagotovil, da bo pristojne oblasti v Sloveniji podrobno seznanil s problemom in zahtevami, ki so mu bile izražene s strani predstavnikov KZ ter da se bo tudi zavzel za čimprejšnje srečanje pristojnih slovenskih oblasti z jusarskimi zamejskimi predstavniki.

Srečanje žensk Slovenije in FJK o zakonu o splavu

Deželni odbor žensk, ki se zavzema za spoštovanje in uresničevanje zakona 194 (o prostovoljni prekinitvi nosečnosti) prireja v ponedeljek, 18. maja dopoldne srečanje s tremi parlamentarkami iz Slovenije. Osrednja tema srečanja, ki bo ob 10.30 v dvorani hotela Duchi D'Aosta, bo »Materinstvo in splav: ocena zakonov v Sloveniji in v deželi Furlaniji-Juljski krajini«.

Ponedeljkovega srečanja se bodo udeležile Nada Bolcan, članica družbeno-političnega zbora slovenske skupščine in pripadnica krščanskodemokratske skupine; Vojka Štular, članica zbora občin in pripadnica prenoviteljev; Isabella Flego, tudi članica zbora občin in predstavnica italijanske skupnosti, ki živi v Sloveniji. V deželnem odboru, ki organizira srečanje, pa sodelujejo članice DSL, PSI, PRI, PLI, PSDI in Zelenih.

Dokumentarec o lepotah Krasa

V Trstu so včeraj predstavili dokumentarec o Krasu z naslovom »Tržaški Kras«, ki ga je pripravil deželni center za televizijsko produkcijo. Film skuša v 38 minutah predstaviti lepote Krasa, in to dokaj jasno in znanstveno precizno. Dokumentarec je namenjen predvsem šolski populaciji, želi jo seznaniti s kraškimi pojavi, z bogastvom kraškega teritorija, kraške flore, z raznolikostjo kraških fenomenov.

Na predstavitvi dela je predsednik deželnega odbora Furlanije-Juljske krajine Vinicio Turello poudaril — poleg naravnega — tudi družbeni pomen Krasa, tako za prebivalstvo, ki živi v kraških vaseh, kot tudi za meščane, za katere predstavlja Kras pomemben stik z naravo. Kras torej zaščititi, je naglasil Turello, in prav zato je deželna skupščina pred nedavnim odobrila ustrežni deželni zakon.

Dokumentarec je režirala Valeria Bombacci, ki se je pri svojem delu posvetovala z izvedenci Fabrizioom Martinijem (botanika), Sergiom Dolcejem (favna) in Ricardom Ravallijem (geologija), medtem ko je za fotografijo poskrbel Giorgio Gregorio.

Obalna cesta terjala življenje mlajšega motociklista iz Romansa

Neprevidna vožnja po Obalni cesti je terjala življenje mlajšega motociklista. Življenje je izgubil Ugo Giorgio Crosilla, ki se je pred 37 leti rodil v Trziču, nekaj let živel v Fari, zdaj pa je stanoval v Ul. del Castelli 12/a v Romansu.

Crosilla je umrl predsinocnim ob 22.05 v katinarski bolnišnici za posledicami prometne nesreče, ki se je pripetila istega dne okrog 18.30 na Obalni cesti v bližini hotela Riviera v Grljanu. Moški je na svojem močnem motornem kolesu yamaha 1000 vozil z visoko hitrostjo v smeri proti Sesljanu, ko je na blagem ovinku izgubil nadzor nad vozilom in z vso silo treščil v zid pred hišo s številko 41. Na kraj nesreče so kmalu prihiteli miramarski karabinjerji in rešilec Rdečega križa, ki je ponesrečenca prepeljal v katinarsko bolnišnico. Kljub naporu zdravnikov pa je moški nekaj ur potem podlegel hudim ranam, ki jih je zadobil po skoraj vseh delih telesa. V nesreči niso bila vpletena druga vozila po sicer zelo prometni Obalni cesti.

Padel z žerjava: pridržana prognoza

V kampu Marepineta v Sesljanu se je včeraj dopoldne pripetila huda nesreča na delu. Med demontiranjem žerjava je okrog 10. ure z njega padel in se težko ranil 49-letni delavec Luciano Buttus, stanujoč v Ulici Redipuglia 17 v kraju San Vito al Torre v videmski pokrajini. Zlomil si je več kosti in utrpel še druge poškodbe v različnih delih telesa. V katinarski bolnišnici so ga sprejeli s pridržano prognozo. Zadevo preiskujejo devinski karabinjerji.

Delavec padel z zidarskega odra

V katinarsko bolnišnico so včeraj sprejeli tudi 28-letnega Georgosa Kara iz Eraclee v pokrajini Benetke, ki se je ranil med delom v kompleksu bivše umobolnice pri Sv. Ivanu. Kara je delal pri paviljonu N, ko se je iz še nepojasnjenih razlogov podrl zidarski oder na katerem je stal. Pri padcu je mladi delavec utrpel več ran, zaradi katerih se bo moral predvidoma zdraviti 30 dni.

Nevarna javna dela: slepka padla v jamo pred lastnim domom

Javna dela na mestnih ulicah so na splošno zelo neprijetna, saj so hrupna, povrh pa ustvarjajo težave v prometu. Nema lokrat pa so tudi dokaj nevarna, kot pove dogodek, ki se je včeraj popoldne, in sicer nekaj po 16. uri, pripetil 51-letni Almi Prasel, stanujoči v Ulici Cologna 57. Ženska je slepa, tako da ni opazila luknje, ki so jo na ulici napravili med enim izmed tolilikh popravil. In tako je padla vanjo, si ranila levo roko in glavo ter utrpela lažji pretres možganov. Kmalu za tem so jo sprejeli v katinarski bolnišnici, kjer so ji zdravniki določili sedem dni zdravljenja. K sreči dogodek ni imel hujših posledic, lahko pa marsikaj pove o varnosti javnih del. Zadevo preiskujejo tržaški karabinjerji.

■ Na oddelku za oživljanje katinarske bolnišnice se še vedno bori za življenje 8-letni Gabriele Chmet iz Ul. Forlanini 67, ki je predvčerajšnjim bil žrtev prometne nesreče v mestu. Kot smo kratko že zabeležili v včerajšnji številki našega dnevnika, je otrok v sredo okrog 19.20 neprevidno prečkal Ul. Revoltella pri hišni številki 80 prav v trenutku, ko je mimo privozil fiat uno. Voznik se je skušal ogniti, a bilo je prepozno in avtomobil je podrl otroka.

15. 5. 1989 15. 5. 1992
Minila so tri leta odkar nas je za vedno zapustil naš dragi

Ivan Čač

Z ljubeznijo in žalostjo v srcih se ga spominjajo vsi njegovi
Bazovica, 15. maja 1992

Taborniki rodu Modrega vala izrekajo Nini, sestri Temi, iskreno sožalje ob izgubi mame Darke.

Mohamedu, Sergiju in družinama izražamo najgloblje sožalje ob izgubi drage Darke

Ani in Klavdij z družino

V Zgoniku izbrali vina za skorajšnjo razstavo

Čez dva tedna bo v Zgoniku občinska razstava vin, na kateri bo letos zelo bogata ponudba domače kapljice. Poleg tradicionalne vinske selekcije, bodo namreč na pokušnjo tudi tipična sortirana vina.

V preteklih dneh sta se sestali dve komisiji, ki sta na predselekciji ocenili tipološko in higiensko neoporečnost predstavljenih vzorcev. Tokrat je v komisijah sodelovalo dokajšnje število domačih vinogradnikov, kar kaže na povečano zanimanje in čut odgovornosti v prizadevanjih za izboljšanje kvalitete in valorizacijo vinskega pridelka. Od desetih vzorcev belega vina, jih je bilo na razstavo prepuščenih osem, medtem ko je komisija prižgala zele-no luč za vseh pet primerkov terana. Odprt bo tudi kiosk s pokušnjo sortira-nih vin oziroma z zaščitnim poreklom: na voljo bo 12 vzorcev belega vina in sedem terana. (bs)

Jutri zanimiva otroška prireditev KD Grbec v Škednju

KD Ivan Grbec iz Škednja prireja v sodelovanju z ZSKD in združe-njem Lupusinfabula v soboto ob 16. uri otroški popoldan. V prostorih društva bosta nastopila otroški pev-ski zbor Fran Venturini od Domja, ki ga vodi Suzana Žerjal, in Štu-dentska lutkovna skupina iz Ljub-ljane z igrico »Jutranje zgod(b)e«. Organizatorji si želijo, da bi se te otroške prireditve udeležilo čim več otrok, tako iz Škednja kot iz mesta, saj so otrokom namenjene prilož-nosti posebno lepe, še zlasti kadar jim organizatorji ponudijo tako pi-san in zanimiv program. (nl)

razstave

Sklad M. Čuk prireja razstavo FUR-LANSKIH NAIVCEV do 29. maja v pr-storih Hranilnice in posojilnice na Opč-nah. Urnik: od ponedeljka do petka od 17. do 19. ure, ob nedeljah od 10. do 12. ure.

Na Gradu sv. Justa - Bastione fiorito je na ogled XXX. Deželna krajinska raz-stava.

V Galeriji Juliet v Ul. Madonna del Mare 6 je na ogled razstava MARCA MOSCHINIJA.

V galeriji Torbandena bo do 20. t. m. na ogled razstava FRANCESCA STEFA-NINIJA.

V galeriji Cartesius je do 21. t. m. na ogled razstava slikarja Folca IACOBIIJA.

V gledališču Miela je, na pobudo Zadruga Bonaventura, v okviru festivala SATIEMANIA na ogled razstava o fran-coskemu umetniku ERIKU SATIE.

V Kongresnem centru na Pomorski postaji bo do 17. t. m. na ogled razstava o slikarstvu v letih '800 in začetku '900 v Sloveniji, Italiji in Madžarski. Urnik: vsak dan od 10. do 18. ure.

V prostorih Društva slovenskih izo-bražencev - Ul. Donizetti 3 je na ogled razstava slovenske umetnice Vide SLIV-NIKER BELANTIČ. Razstava je odprta do 19. t. m.

V galeriji Rettori Tribbio 2 v Ul. del-le Beccherie 7/1 je do 22. t. m. na ogled razstava PIERA FRAUSINA.

razne prireditve

Ob 10-letnici ustanovitve zbora bo jutri, 16. t. m., ob 20.30 v Evangeličanski cerkvi na Trgu Panfilii koncert mešanega pevskega zbora MILAN PERTOT iz Bar-kovelj, ki ga vodi Aleksandra Pertot.

Knjižnica Pinko Tomažič in tovariši slovenskega kulturnega društva Tabor Opčine. V ponedeljek, 18. maja 1992, ob 20.30 srečanje s SERGEJEM VERČEM, avtorjem kriminalke Rolandov steber, na temo OD PRIDIGE DO KRIMINALKE. Uvodna misel dr. MATJAŽ KMECL, so-deluje Marko Kravos, urednik knjižnih izdaj ZTT.

Fotokrožek Trst 80, Fantje izpod Gr-made in Dekliški zbor Devin prirejata jutri, 16. t. m., ob 21. uri na sedežu pri otroškem vrtcu v Devinu projekcijo dia-pozitivov z naslovom Prekmurje 1991. Projekcijo sta pripravila člana fotokrož-ka Darko Bradassi in Monika Sulli.

KD Ivan Grbec, Združenje Lupusinfabula in ZSKD priredijo jutri, 16. t. m., ob 16. uri OTROŠKI POPOLDAN. V prosto-rih KD Ivan Grbec bo nastop otroškega pevskega zbora Fran Venturini od Dom-ja in predstava Jutranje zgodbe (lutkovni puzzle - produkcija Študentske lutkovne delavnice Lutkovnega gledališča Jože Pengov iz Ljubljane). Vabljeni.

Primorska poje - jutri, 16. t. m., ob 20.30 v kinodvorani v Bazovici. Nastopa-jor: MePZ KUD Tabor iz Vojsčice, MPZ Kraški bori iz Štanjela, MePZ Košana, Oktet Simon Gregorčič iz Kobarida, MePZ Ciril Silič iz Vrtojbe in MPZ Raz-potje s Cola.

Društvo Slovencev miljske občine in VZPI-ANPI iz Milj vabita na SPOMIN-SKI VEČER OB 50-LETNICI USTANO-VITVE OF ZA MILJSKO OBČINO jutri, 16. t. m., ob 19.30 v gledališču Verdi v Miljah. Govornika bosta Kiljan Ferluga in Arturo Calabria. Sodelujeta zbora Va-lentin Vodnik in Jadran.

Slovenski kulturni klub vabi svoje člane, da se to soboto udeležijo MLA-DINSKEGA DNE, ki se bo odvijal na Re-pentabru na prostem. Začel se bo ob 16. uri in se bo zaključil s koncertom skupi-ne Šhalom ob 20.30. Člani kluba naj se zberejo ob 15.30 na Opčinah pri zadnji postaji openskega tramvaja.

MePZ MILAN PERTOT - Barkovlje — proslavlja svojo 10-letnico z JUBILEJNIM KONCERTOM

jutri, 16. maja 1992, ob 20.30 v evangeličanski luteranski cerkvi (Trg Panfilii). Sodelujejo: gojenci šole Glasbene matice - organist Štefan Bembi. Dirigent ALEKSANDRA PERTOT Vabljeni: prijatelji in znanci, mladi in manj mladi, lepi in grdi, pevci in pivci, kulturniki in politiki, skratka VSI!

SLOVENSKA SKUPNOST - KOMISIJA ZA ŠOLSTVO, KULTURO IN ŠPORT prireja javni posvet na temo:

SLOVENSKA OSNOVNA ŠOLA: ODPRTA VPRAŠANJA IN PROBLEMI

Sodelovali bodo: **Ksenija Dobrila, Mirjam Kandut, Vera Tuta, Bojan Pavletič in Danilo Sedmak.** Zaključke razprave bo podal pokrajinski pod-tajnik stranke **Peter Močnik.**

Srečanje bo danes, 15. t. m., ob 20.30 v Peterlinovi dvorani, Ul. Donizetti 3.

Vabimo šolnike, starše in vse, ki jim je pri srcu bodočnost naše šole, da se udeležijo tega posveta.

SLOVENSKA KOMISIJA PSI

Vas vabi na srečanje z neodvisnim slovenskim kandi-datom za tržaški občinski svet Edijem Bukavcem, ki bo danes na Opčinah v Mali dvorani Prosvetnega doma ob 20.30 na temo:

VOLILNI PROGRAM IN MOŽNOST UVELJAVLJANJA SLOVENSКИH INTERESOV

Prisotni bodo: Arh. Darjo JAGODIC, Michele TURITO, Andrej RENAR

včeraj - danes

Danes, PETEK, 15. maja 1992

ZOFKA

Sonce vzide ob 5.33 in zatone ob 20.29 - Dolžina dneva 14.46 - Luna vzide ob 19.36 in zatone ob 4.23.

Jutri, SOBOTA, 165. maja 1992

JANEZ

PLIMOVANJE DANES: ob 3.36 naj-nižja -59 cm, ob 9.58 najvišja 30 cm, ob 15.16 najnižja -22 cm, ob 21.18 najvišja 54 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 26,8 stopinje, zračni tlak 1026,4 mb ustal-jen,veter severovzhodnik 12 km na uro, vlaga 35-odstotna, nebo jasno, morje rah-lo razgibano, temperatura morja 15,6 stop-inje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Martina Mio, Amanda Giorgi, Carlotta Dalla Nora, Niccolò Zampollo.

UMRLI SO: 70-letni Giulio Petrich, 60-letna Rita Pipieri por. Amato, 92-letna Angela Mazzoni vd. Scattaini, 84-letna Nerina Bonin vd. Simeoni, 77-letna Fran-cesca Grisanich, 83-letna Paola Fabris, 81-letna Anna Austigal, 79-letni Alberto Bari, 58-letni Mario Scoria, 80-letna Gi-ustina Metlika, 64-letni Bruno Simsič.

SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 11.,

do nedelje, 17. maja 1992

Normalen urnik lekarn:

od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Largo Sonnino 4 (726835), Ul. Alpi Gi-ulie 2, Mazzinijev drevored 1 (Milje).

SESLJAN (tel. 414068) - samo po tele-fonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30
Largo Sonino 4, Ul. Alpi Giulie 2, Trg S. Giovanni 5, Mazzinijev drevored 5 (Milje).

SESLJAN (tel. 414068) - samo po tele-fonu za najnujnejše primere.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30.
Trg S. Giovanni 5 (tel. 631304)

ZA DOSTAVLJANJE ZDRAVIL NA DOM TEL. 350505 - TELEVITA

URAD ZA INFORMACIJE KZE

Urad za informacije KZE deluje od po-nedeljka do petka od 8. do 13. ure - tel. 573012.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in pra-znična od 8. do 20. ure.

šolske vesti

Poverjeniki bralnih značk osnovnih in nižjih srednjih šol se za vsa pojasnila lahko oglasijo na tel. št. 211660 med 11. in 13. uro.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1214,30	1175.—
Nemška marka	753,13	743.—
Francoski frank	224,32	221.—
Holandski florint ...	669,16	662.—
Belgijski frank	36,583	35,50
Funt šterling	2211,85	2195.—
Irski šterling	2010,90	1985.—
Danska krona	195,06	192.—
Grška drahma	6,365	5,50
Kanadski dolar	1009,60	965.—
Japonski jen	9,312	9.—

razna obvestila

Ravnateljstvo Slovenskega dijaškega doma v Trstu sporoča, da je še vedno v teku vpisovanje za letovanje otrok in mladostnikov od 6. do 17. leta starosti. Letovanje bo letos od 29. junija do 13. julija na Ptuju. Podrobnejše informacije dobite na tel. št. 573141.

Klub starejših skavtinj organizira v sklopu 40. obletnice skavtizma v Trstu družabno večerjo v soboto, 23. maja le-tos. Prijave do 20. t. m. na tel. št. 942728 - Irma.

Upravni odbor Ljudskega doma iz Križa vabi interese, ki so pripravljeni prevzeti vodenje gostilne Ljudskega doma, da se do 15. junija javijo pri članih upravnega odbora.

Slovenska Vincencijeva konferenca zbira denarne prispevke za begunce v Sloveniji. Svoje velikodušne darove lah-ko izročite v trgovini Fortunato, Ul. Pa-ganini 2, v Trstu.

Zdrave in vesele počitnice za mlade od 5. do 16. leta v Dragi od 3. do 23. julija. Starši lahko vpišejo otroke v to počitniško kolonijo na Občini v Dolini od sredah od 9. do 11.30, v nabrežinski ob četrtkih ob 8. uri, v zgonski ob 10. uri. Otroci iz tržaške občine se lahko vpišejo v teh občinskih upravah. Za po-jasnila tel. na št. 226117.

Upravni odbor TPPZ Pinko Tomažič obvešča, da bo v soboto, 23. maja letos, v prostorih TPPZ Pinko Tomažič v Bazovi-ci OBČNI ZBOR TPPZ Pinko Tomažič v prvem sklicanju ob 9. uri in v drugem ob 9.30. Dnevni red: poročilo predsednika, tajnika, blagajnika, umetniškega vodje; diskusija; razrešnica staremu odboru; vo-litve; razno.

PD Slovenec Boršt-Zabrežec vabi vi-nogradnike, ki bi radi sodelovali na 22. PRAZNIKU VINA, da prinesejo vzorce v ponedeljek, 18. t. m., od 18. do 20. ure v Srenjsko hišo v Borštu.

KD Rovte-Kolonkovec - Ul. M. Sernio 27 - obvešča, da je možen ogled razstave »Delovanje-področje« in nakup knjige »12 let delovanja« še jutri, 16. t. m., od 19. do 21. ure ter v nedeljo, 17. t. m., od 10. do 12. ure. Knjiga je naprodaj tudi v Tr-žaški knjigarni, na Melari in v knjigarni Bancarella pri Sv. Jakobu.

KD Rovte-Kolonkovec - Ul. M. Sernio 27 - prireja v nedeljo, 24. maja, z začet-kom ob 18. uri 11. PRAZNIK VINA. Nag-rade za najbolje vino in za tekmovanje »Spoznaš svoje vino«. Vzorce vina iz tega okoliša bodo sprejemali v sredo, 20. maja, od 19. do 20. ure.

Slovenski dijaški dom Srečko Koso-vel v Trstu (Ul. Ginnastica 72 - tel. 573141, fax 574142) sporoča, da zbira soli-darnostno pomoč za begunce, ki so žr-tve vojnega stanja v bivši Jugoslaviji (obstojna hrana, osnovne higijsne po-treščine, predvsem za otroke, denar). Nabrano blago in denar bo uprava izro-čila občinskemu odboru Rdečega križa v Kopru. O poteku akcije bomo obveščali javnost.

MePZ Rdeča zvezda in Zdravilišče Dobrna vabita na

Kulturno-turistično prireditev

jutri, 16. maja 92, ob 20.30 v ŠKC v Zgo-niku.

Program prireditve:

- koncert MePZ Zdravilišče Dobrna, di-rigent Mitja Brvar
- koncert tamburaškega orkestra Akord Celje, dirigent Matjaž Breznik
- predstavitev Zdravilišča in turistične-ga kraja Dobrna
- žrebanje turističnih nagrad

Vljudno vabljeni.

Ob rojstvu prvorojenčka

MICHAELA

čestita srečnima staršema Patriciji in Fulviu, malemu Michaelu pa želi obilo zdravia in sreče

kolektiv Friulexport

Ob rojstvu malega

VIDA ANTONIJA

se s srečnima staršema Andrejo in Danilom ter z bratcem Janom veseli

devinsko-nabrežinska sekcija Slovenske skupnosti

kino

ARISTON - 18.00, 20.00, 22.15 **Amanti, primedonne**, i. Robert De Niro.
EXCELSIOR - 19.00, 20.30, 22.15 **Beetho-ven**, r. Ivan Reitman.
EXCELSIOR **AZZURRA** - 18.30, 20.15, 22.00 **Mediterraneo**, r. Gabriele Salva-tores, i. Diego Abatantuono.
NAZIONALE I - 16.30, 22.15 **Priorità as-soluta**.
NAZIONALE II - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 **Moana e la bestia**, porn., □□
NAZIONALE III - 17.45, 20.00, 22.15 **Thelma e Luise**, r. Ridley Scott, i. Su-san Saradon, Geena Davis.
NAZIONALE IV - 16.15, 20.10, 22.15 **Lad-ro i bambini**, r. Gianni Amelio.
GRATTACIELO - 17.20, 19.00, 20.40, 22.15 **Lion heart - scommessa vincent-e**, i. Van Dame, Harrison Page, Debo-rah Rennard.
MIGNON - 17.00, 18.45, 20.30 22.15 **Tur-nè**, r. Gabriele Salvatores.
EDEN - 15.30, 22.10 **Inferno anal**, porn., □□
CAPITOL - 17.30, 19.45, 22.00 **Vite sospe-se**, i. Michael Douglas, Melanie Grif-fith.
LUMIERE - 17.45, 20.00, 22.10 **Tacchi a spillo**, i. Victoria Abril, Miguel Bosé.
ALCIONE - 18.00, 21.00 **Giocando nei campi del Signore**, r. Hector Babenco, i. Tom Berenger, Daryl Hannah, Kathy Bates.
RADIO - 15.30, 21.30 **Vacanze calde di due valchirie**, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

mali oglasi

OSMICO sta odprla Maksi in Dorjan Ko-mar v Logu 243.
OSMICO ima Alojz Kante, Praprot 18.
OSMICO ima Emil Purič, Veliki Repen št. 15.
OSMICO je odprl v Borštu 46 Anton Pe-taros. Toči pristno domače belo in črno vino. Vabljeni.
OSMICO je odprl Alfredo Brajnjk, Dom-jo 172. Toči rosatello, črno in belo DOC. Tel. 812244.
SEM NA RAZPOLOGO vsem tistim, ki bi radi uresničili svoje sanje. Ponujam možnost komercialne dejavnosti - ni-kakor ne pride v poštev prodajanje po domovih. Za vse ostale informacije lahko telefonirate na št. 227036 od 11. do 12. ure.
IŠČEM izkušeno osebo za hišna dela in varstvo dveh otrok. Zainteresirani naj pišejo na Publistr Srl, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod šifro »Nujno«.
PRODAM dve kozi po najnižji ceni. Te-lefonirati na št. 231847.
PRODAM renault 5 TL, letnik 81, z opravljenim obveznim pregledom, v dobrem stanju in po ugodni ceni, taksa plačana do leta 1993. Tel. ob urah ve-čerje na št. 381957.
ZATEKLA se je k nam psička nemškega ovčarja, stara približno eno leto, črne in svetlorjave barve. Kdor jo pogreša naj telefonira na št. 200818 ali 201238, gostilna Tence, Preknik.
NA OPČINAH ali bližnji okolici iščem zaposlitev 3-krat, 4-krat tedensko kot spremljevalka invalidnih otrok ali sta-rih oseb. Tel. v večernih urah na št. (003867) 72192 ali (040) 416157.
PRODAM mladiče kraškega ovčarja z rodovnikom. Tel. na št. 211468 v večer-nih urah.
RIBOGOJNICA GLINŠČICA IZ BOL-JUNCA obvešča cenjene odjemalce, da se je začela prodaja odličnih salmo-niranih postrvi. Urnik prodaje: vsak petek in soboto od 8.30 do 12.30. Tel. 228297.
NUJNO iščemo natakario. Tel. na št. 226710.
PRODAM vespo primavera 125 v zelo dobrem stanju, cena 400.000 lir. Tel. v večernih urah na št. 280759.
RIBARNICA Branko Brumat v Gorjan-skem (tel. 003867 78542) obvešča cenje-ne stranke, da ima vsak dan na razpo-lago sveže ribe in školjke. Urnik obra-tovanja: torek, sredo in četrtek od 8. do 13. ure, petek in sobota od 8. do 12. in od 14. do 18. ure, nedelja od 8. do 12. ure, ponedeljek zaprto.
AUDI 80 1900/115 CV 5 valjev, letnik 82, prevoženih 92.000 km, v odličnem sta-nju, prodam. Tel. (0481) 882151.
IŠČEMO inštruktorja angleščine za III. letnik znanstvenega liceja. Telefonirati na št. 764206 ali 417253.

Včeraj Sidney Lumet danes na vrsti Amelio

Italijanski režiser Gianni Amelio. Danes bodo v Cannesu predvajali njegov film Tat otrok

Zahtevnemu občinstvu, ki spremlja filmski festival v Cannesu, je bil včerajšnji spored nedvomno v precejšnje zadoščenje. Lahko si je ogledalo dva dobra filma, predvsem pa se je soočalo z dvema povsem različnima načinoma pristopa do filmske umetnosti. Umirjen, meditativen in literarno navdihnjen pristop danskega režiserja Billeja Augusta s filmom »Z najboljšimi nameni«, ki sega časovno v prva leta tega stoletja, je bil deležen velike pozornosti. Prav tako pa je prepričal tudi akcijski pristop ameriškega režiserja Sidneya Lumeta s filmom »Tujka med nami«.

Augustov film, ki je bil izdelan v koprodukciji z drugo televizijsko mrežo RAI, je osnovan na scenariju Ingmarja Bergmana in priripoveduje o življenju staršev velikega švedskega režiserja. Izdelana je bila tudi televizijska izdaja, ki traja šest ur in jo bodo po televizijskih ekranih predvajali v štirih nadaljevanjih. V bistvu gre za ljubezensko zgodbo, v njej pa se prepletajo najrazličnejši motivi. Film se namreč loteva raznih tem, od predsodkov in razrednih razlik, do človekove povprečnosti, egoizma, problema časti in občutka dolžnosti.

Zgodba se začne leta 1909 s splošno stavko, ki je pretresla vso Švedsko. V univerzitetnem mestecu Uppsali se srečata reven študent teologije Henrik (Samuel Froler) in razvajeno dekle iz bogate družine Ana (Pernilla August), ki želi postati bolničarka. Njuni zvezi nasprotuje njena družina. Po mnogih ovirah pride do poroke, vendar njuni ideali kmalu trčijo ob neizprosno stvarnost in zakon se sprevrže v muko. Po daljši ločitvi se spet približata in skušata skupaj uresničiti vsaj del tistega, kar sta si v mladih letih zadala.

Povsem drugačno zgodbo pripoveduje Lumet, ki je za osrednjo osebnost filma izbral odločno in nekoliko nasilno policijsko agentko Emily (Melanie Griffith). Med preiskavo v zvezi z umorom nekega mladeniča v nevporški Četrty diamantov pride v stik z židovsko skupnostjo Hassidim in jo globoko prevzame njena mistična kultura, nenazadnje pa tudi sin rabin Ariel (Erik Than). Med iskanjem morilca se naveže na to skupnost, ki počasi popolnoma spremeni njeno življenje.

Danes bo na sporedu italijanski film »Tat otrok« Gianniia Amelija ter francoski film »Stražak«, ki ga je režiral Armand Desplechin.

Emanuele Filiberto je novinarjem končno priznal Princ zaljubljen do ušes v šarmantno Francesco

RIM - Po dobrih dveh tednih so bile domneve potrjene: Emanuele Filiberto, vnuk zadnjega italijanskega kralja je zaljubljen v šarmantno filmsko igralko Francesco Dellerio (na sliki). Zadnje dvome je razblinil mladi princ, ki je tedniku Gente dal intervju, v katerem potrjuje, da je zaljubljen v Dellerio in živi z njo. Dodal je tudi, da se je odločil za ta korak v upanju, da bo radovednost, ki jo je vzbudilo njuno razmerje, tako potešena.

Glede možne poroke pa je bil mladi princ diplomatski: »Ko so zaljubljeni, vsi mislijo na zakon. Toda s Francesco sva še zelo mlada in poroka nedvomni ni za jutri.«

spored sežanskega kulturnega doma v maju

Nedelja, 17. maja, ob 20.30, C. Goldoni: Primorske zdrahe. Režija Bojan Podgoršek z amaterskimi igralci igalskih skupin kulturnih društev sežanske občine.

Ponedeljek, 18. maja, ob 20.30 C. Goldoni: Primorske zdrahe - ponovitev.

Torek, 19. maja, ob 10. uri lutkovna igra Borisa A. Novaka Stotisočnoga. Gostovanje Lutkovnega gledališča iz Ljubljane za oranžni abonma.

Prestava je za OŠ Hrpelje in OŠ Divača.

Ob 11.30 Stotisočnoga - za oranžni abonma.

Predstava za OŠ Sežana.

Ob 20. uri ameriška filmska uspešnica Billy Bathgate, ki navdušuje filmske sladokusce.

Sreda, 20. maja, ob 9. uri Lutkovna predstava Borisa A Novaka Stotisočnoga - za OŠ Postojna.

Ob 17. uri Revija najboljših otroških in mladinskih zborov Primorske Naša pomlad.

Lepi glasovi mladih pevcev iz vse Primorske se nam bodo poenem letu zopet predstavili. Iz naše občine sta se na to revijo uvrstila otroška zbor podružnice šole Štanjel in Osnovne šole "Antona Sibelja-Stjenka" Komen.

Četrtek, 21. maja, ob 20.30 za gledališki abonma in izven gostovanje PDG iz Nove Gorice s predstavo Poskrbi za Amelijo.

Petek, 22. maja, ob 9.30, 10.20, in 11.30 plesna predstava Studija za ples iz Celja Potovanje v modro v koreografiji Igorja Jelena. Za rumeni abonma.

Sobota, 23. maja, ob 10. uri filmska matineja - repriza zelo priljubljenega ameriškega filma Vrtnitev v Plavo laguno.

Torek, 26. maja, ob 20. uri ameriška komedija Dober policaj.

Sreda, 27. maja, ob 14. uri uspešnica Drame SNG Ljubljana. Aldo Nicolaj: Prva klasa v režiji Jožeta Babiča. Predstava je za srednješolski abonma.

Ob 20.30 Drama SNG Ljubljana. Aldo Nicolaj: Prva klasa - za izven.

Četrtek, 28. maja, ob 16. uri predstavitev dejavnosti učencev OŠ "Srečka Kosovela" Sežana. Ni vstopnine.

Ob 20. uri ameriški film J.F.K., ki razburja tako ameriško kot evropsko filmsko javnost.

Petek, 29. maja, ob 20. uri ameriški film J.F.K..

Sobota, 30. maja, ob 10. uri filmska matineja - ameriška risanka Mala Sirena.

Nedelja, 31. maja, ob 18. uri ameriški film J.F.K.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 6.55 Aktualno: Unomattina 10.05 Gospodarstvo 10.15 Aktualno: Ci vediamo 11.00 Kratke vesti iz Milana 11.05 Ci vediamo (2. del) 12.00 Nan.: E' proibito ballare 12.30 Dnevnik 1 12.35 Nanizanka: La signora in giallo (i. A. Lansbury) 13.30 Dnevnik in Tri minute 14.00 Nan.: Sidekicks - L'ultimo cavaliere elettrico 14.30 Tenis: mednarodni turnir Italije (M) 17.00 Mladinski variete: Big! 17.35 Odprti prostor 18.00 Dnevnik 1 18.05 Variete: Hočeš zmagati? 18.20 Glasba: Notte rock 18.50 Dok.: Kvarkov svet 19.40 Aktualno: Il naso di Cleopatra 19.50 Vreme in dnevnik 20.40 Nan.: Il vigile urbano - Suona che ti passa 21.45 Aktualno: Borsavalori (vodi Paolo Frajese) 23.00 Dnevnik 23.15 Aktualno: Intervjuji Enza Biagija 24.00 Dnevnik in vreme 0.30 Tenis: Mednarodna srečanja Italije (M) 2.15 Nočni spored	RAI 2 7.00 Nanizanke in risanke 9.00 Dok.: Dove il si suona, 9.30 Grčija (2. del) 10.00 Film: Romanzo d'amore (dram., It. 1950) 11.40 Segreti per voi 11.50 Kratke vesti 11.55 Variete: I fatti vostri 13.00 Dnevnik - ob trinajstih 13.20 Gospodarstvo, rubrika Salviamo la Terra 13.50 Nad.: Quando si ama, 14.45 Santa Barbara 15.35 Rubrika o lepoti Tua 15.45 Film: La campana ha suonato (vestern, 1954) 17.10 TG 2 - ženska stran 17.25 Dnevnik TG 2 17.30 Rubrika o košarki 17.50 Glasba: Rock café 18.05 Športne vesti 18.20 Nan.: Un giustiziere a New York, vreme 19.15 Nad.: Beautiful 19.45 Dnevnik in šport 20.30 Variete: Serata d'onore (vodi Marisa Laurito) 22.55 Aktualno: o filmu Il ladro di bambini 23.15 TG 2 - Pegaz 23.55 Vesti, vreme, horoskop 0.05 Glasba: Rock café 0.10 Filmske novosti 0.20 Nočni spored	RAI 3 11.30 Šport: mountain bike 12.00 Krožek ob 12. 12.05 Vesti iz Milana 12.55 Avtomobilizem F1: VN San Marina 14.00 Deželne vesti 14.30 Popoldanski dnevnik 14.45 Dok. DSE: Ko ne bi bilo lesa, 15.05 San Burzio, 15.15 Šola se posodablja 15.45 Šport: kolesarska dirka po Trentinu, 16.15 dresura, 16.35 vaterpolo 17.00 Tenis: mednarodni turnir Italije (M) 18.45 Pregled tujega tiska in televizijskih oddaj, nato vremenska napoved 19.00 Dnevnik 19.30 Deželne vesti 19.45 Risanke: BlobCartoon 19.55 Varieteja: Blob cinico TV, 20.05 Blob 20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da A. Barbato 20.30 Aktualno: Chi l'ha visto? (vodita A. Graziotin, Luigi Di Majo) 22.30 Dnevnik ob 22.30 22.45 Film: La carovana dei Mormoni (pust., ZDA 1950, r. John Ford) 0.50 Dnevnik in vreme 0.55 Fuori orario	TV Slovenija 1 10.45 Video strani 10.55 Spored za otroke: nanizanki Čira čara, 10.20 Jelenček 11.50 Poslovna borza 12.00 Poročila 12.05 Video strani 16.05 Video strani 16.15 Napovednik 16.20 Gospodarska oddaja: 10000 obratov (pon.) 16.55 Poslovne informacije 17.00 Dnevnik 17.10 Kontaktna oddaja za mladostnike: Tok Tok 19.10 Risanka 19.20 Napovednik 19.30 Dnevnik, vreme, šport 20.00 Forum 20.30 Nad.: Semenj ničevosti (VB, i. Eve Matheson) 21.40 Sova, vmes nanizanka Pri Huxtablovih 22.15 Dnevnik, vreme, šport 22.40 Napovednik 22.45 Sova, vmes nadaljevan-ka Vietnam (Avstral., 1986, i. Barry Otto, Veronica Lang, 1. del) in film Subway (dram., Fr. 1985, r. Lue Resson, i. Isabelle Adjani, Christopher Lambert) 1.10 Video strani	TV Koper 13.00 Nad.: Rayanovi 13.20 Agencija Rockford 14.10 Film: Zorrov duh (pust., ZDA 1949, i. C. Moore) 15.20 Nan.: Čudežni svet gospoda Monroa in Prosim, ne jejte marjetic 16.00 TV novice Oresedici 16.10 Otroški program 16.30 Film: Praznina (dram., Arg.-It. 1969) 18.00 Slovenska kronika 18.10 Studio 2 19.00 TV dnevnik Vsedanes 19.25 Nad.: Rayanovi 19.45 Agencija Rockford 20.35 Razvedrilni program v živo: Bella TV 22.20 TV dnevnik in Globus 23.20 Film: Zorrov duh	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Halo, dober dan! Tu 362875; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Stereofonski koncert; 11.30 Roman: Oblomov (r. M. Prepeluh, 52. del); 11.50 Priljubljene melodije; 12.00 Šaljivo - Resno; 12.20 Lahka glasba; 12.40 Primorska poje; 12.50 Orkestri; 13.25 Narodnozabavna glasba; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroški kotiček; 14.30 Krajevne stvarnosti: Od Milj do Devina; 15.00 Zvočne kulise; 15.30 O poeziji 80. let; 15.40 Evergreeni; 16.00 Mi in glasba: Ensemble Nuove Sincronie iz Milana; 17.10 Kulturni dogodki; 17.40 Mladi val; 19.20 Zaključek sporedov.	
TV Slovenija 2 15.50 Sova, vmes nan. 18.00 Regionalni programi in Slovenska kronika 19.00 Jazz in blues 19.30 TV Dnevnik RTV BIH 20.05 Nan.: Simpsonovi 20.30 Dok. oddaja: Operacija 2-1-13-62 21.30 Dobrodošli 22.00 Studio city 23.00 Videonoč in Yutel						RADIO SLOVENIJA 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 8.00 Radio Ga-Ga; 10.00 Program A; ; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Obvestila; 14.05 Poslovne informacije; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Radijska tribuna - S poslanci; 17.05 Studio ob 17; 18.30 Ekološki kotiček; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovencem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nokturno; 23.15-4.30 Nočni program.
CANALE 5 7.00 Aktualno: Na prvi strani 8.30 Nanizanki: Arnold, 9.00 I cinque del quinto piano 9.35 Film: Riderà - Cuore matto (kom., It. 1967, r. Bruno Corbucci, i. Little Tony, Marisa Solinas) 11.50 Kviz: Il pranzo è servito (vodi Claudio Lippi) 12.40 Aktualno: Affari di famiglia 13.00 Dnevnik TG 5 13.20 Variete: Non è la RAI 14.30 Aktualno: Forum, 15.00 Agenzia matrimoniale, 15.30 Ti amo parliamone 16.00 Otroški variete 18.00 Kviz: OK il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna (vodi Mike Bongiorno) 20.00 Dnevnik TG 5 20.25 Striscia la notizia 20.40 Nan.: Lucky Luke - Pesce d'aprile (i. T. Hill) 21.45 Variete: Occhio allo specchio! 22.30 Aktualno: Gelosia (vodi Ombretta Colli) 23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) Dnevnik TG 5 1.45 Spored non stop	RETE 4 8.00 Nan.: L'incredibile Hulk 8.55 Dober dan, prijateljica 9.00 Nadaljevanke: Una donna in vendita, 9.30 General Hospital 10.10 Kviz: Cari genitori, vmes (10.55) TG 4 vesti 11.10 Nad.: Marcellina 12.10 Otroški variete 13.30 TG 4 vesti 13.40 Variete: Buon pomeriggio (vodi P. Rossetti) 13.45 Nadaljevanke: Sentieri, 14.45 Vendetta di una donna, 15.40 Io non credo agli uomini, 16.10 Tu sei il mio destino, 16.50 Cristal, 17.20 Febbre d'amore, nato (17.50) TG 4 vesti 18.00 Variete: C'eravamo tanto amati 18.30 Kviz: Gioco delle coppie 19.15 Nad.: Dottor Chamberlain, 19.50 Gloria, sola contro il mondo 20.30 Nadaljevanke: La donna del mistero 2 22.30 Nan.: Dallas 23.30 Aktualno: Ciak, 24.00 Parlamento in 0.55 Nadaljevanke: Sentieri, 1.55 Cristal 2.20 Nočni spored	ITALIA 1 6.30 Pregled tiska 6.40 Otroška oddaja 8.30 Odprti studio 9.05 Nan.: Il mio amico Ricky, 9.30 Chips - Traffico d'armi, 10.30 Magnum P.I. - Ladri di bestiame 11.30 Odprti studio 11.45 Variete: Mezzogiorno italiano (vodi Gianfranco Funari) 14.00 Odprti studio 14.30 Nanizanke: Genitori in blue jeans - Broadway, Broadway, 15.00 Supercar - Trasporti in esclusiva, 16.00 Paradise - Il prezzo della fama, 17.00 A-Team - Un reporter molto vivace, 18.00 MacGyver - Due arzille vecchiette 19.00 Odprti studio 19.30 Studio sport in vreme 19.40 Kviz: Il gioco dei 9 (vodi Gerry Scotti) 20.30 Film: La fine del gioco (krim., ZDA 1987, r. Peter Werner, i. C. Sheen) 22.40 Aktualno: L'istruttoria (vodi Giuliano Ferrara) 0.40 Odprti studio in šport 1.15 Nočni spored	ODEON 13.00 Risanke 15.30 Nad.: Happy end (i. José Wilker) 16.15 Film: Femmine tre volte (kom., It. 1957, r. Steno, i. Sylva Koscina, Mario Carotenuto) 18.00 Nad.: Veronica - Il volto dell'amore (i. Veronica Castro) 19.30 Risanke 20.00 Nanizanka: Equipaggio tutto matto 20.30 Film: Maciste nell'inferno di Gengis Khan (pust., 1964, r. Domenico Paolella, i. Mark Forrest, Gloria Milland) 22.30 Rubriki: Auto & Motori, 23.00 Emozioni nel blu 24.00 Nan.: Stazione di polizia	TMC 8.30 Nanizanki: Batman, 9.00 Ai confini dell'Arizona 10.00 Rubrika: Zenska TV 11.45 Variete: Kosilo z Wilmo 12.30 Nanizanka: Get Smart - Mi chiamo Irene 13.00 Dnevnik in šport 14.00 Variete: Amici mostri 15.00 Risanke: Snack 15.30 Rubrika: Zenska TV 17.35 Film: I dimenticati (kom., ZDA 1942, r. Preston	TELEFRIULI 11.45 Nan.: Avventura 15.00 Nan.: Adorabili creature 16.00 Risanke 17.30 Nad.: White Florence, 18.05 La padroncina, vmes kratke vesti 19.00 Večerne vesti 19.30 Aktualno: O Deželi 20.00 Rubrika: Občina 21.30 Nad.: Un siciliano in Sicilia (i. Orso Maria Guerrini, 2. del) 23.00 Nočne vesti	RADIO KOPER (slovenski program) 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30 Dnevnik; 6.00 Glasba, koledar, informacije; 6.30 Jutranjik; 7.00 Jutranja kronika; 7.30 Pregled tiska; 8.00 Voden program Modri val; 11.00 Hladno-Toplo-Vroče; 12.00 Souvenir d'Italy; 12.30 Opoldnevnik Radia Koper; 13.00 Jagode in podoknice; 15.00 Dance music; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi - prenos RS; 16.00 Glasbeni desert; 16.30 Aktualna tema; 16.40 Pesem tedna; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 JS Digital; 18.30 Pudding time; 19.00 Zaključek in prenos Radia Slovenija.
TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi						RADIO KOPER (italijanski program) 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.07 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 7.00 Simfonija zvezd; 8.00 Pozdravljeni; 8.15 Raba in zloraba italijanskega jezika; 8.25 Pesem tedna; 8.45 Uganka; 9.00 Glasba je...; 9.20 Glasbene želje; 9.45 Edig Galletti; 10.00 Pregled tiska; 10.40 Družinski svet; 11.00 Aktualnosti; 11.30 Spomin iz Italije; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Pesem tedna; 14.00 Želja po glasbi; 14.33 Alphabet street; 16.00 Ob štirih; 16.05 Promocija plošče; 16.20 Koledarček; 16.50 Rock-slovar; 17.40 Kantavtorji; 18.00 Spomin iz Italije; 18.45 Studio 12; 20.00 Nočni program.
TELE 4 (Se povezuje s sporedi Italia 1) Lastne oddaje: 19.30 Dogodki in odmevi						RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja z obvestili; 19.00 V svetu fantazije; 20.00 Mix time; 21.00 Nočni val.

Hitra, koordinirana in uspešna akcija policijskih sil Kmalu po begu iz goriškega zapora nevarna zlikovca spet za zapahi

S hitro in koordinirano akcijo med kvesturo, karabinjerji in jetniškimi pazniki se je v niti dveh urah zaključil beg dveh zapornikov iz jetnišnice v ulici Barzellini. Začel se je ob 13.45, ob 15.17 so drugega od pbeglih zapornikov, Giovannija Caputa iz Caserte pospremili na varno, medtem ko se je beg 38-letnega Giorgia Pauluzzija iz Fossalona končal veliko prej. Prijeli so ga že po kakih dvesto metrih, v ulici Cappuccini. Vest zasluži posebno pozornost, ker v zadnjih desetih, dvanajstih letih iz goriških zaporov ni zbežal nihče. Vendar je bolj od te ugotovitve pomembna druga: poskušala sta zbežati dva zapornika, ki sta bila obsojena zaradi težkih kaznivih dejanj in torej družbi nevarna elementa.

Giovanni Capone, rojen leta 1965, je bil aretiran in nato obsojen zaradi večkratnega umora leta 1986, zaradi združevanja v zločinske namene in zaradi ropov v obtežljivih okoliščinah. Po obsodbi je prestajal kazen v različnih zaporih, v Gorico so ga poslali iz Pinerola. Kazen bi odsedel novembra leta 1993. Deset let zapora pa ima pred sabo Giorgio Pauluzzi, zaradi

združevanja v zločinske namene, posesti in vnašanja orožja ter ropov (vpleten je v rop v poslovalnico ACI na mejnem prehodu pri Štandrežu).

Za beg sta se Capone in Pauluzzi odločila na nekoliko neobičajen, vendar istočasno klasičen način. S terase sta se na ulico Barzellini spustila po telefonskem kablu, ki je služil kot vrh in ki je bil na zgornjem koncu pritjen s karabinjem. Na teraso pa naj bi se z notranjega dvorišča povzpela po lestvi.

Pri begu sta kot se zdi, pristala na strehi v ulici Barzellini parkirane avtomobila Y 10.

Vendar so jetniški pazniki takoj opazili njuno početje in to preko monitorja. Takoj je bil dan alarm in v zelo kratkem času so na območje prihiteli številne policijske in karabinjerske patrle, vzpostavljeno nadzorstvo nad vstopi in izstopi iz mesta. Pri akciji, ki se je za Pauluzzija končala že po nekaj sto metrih od zapora, kjer so ga prijeli, ne da bi se upiral, je sodelovalo kakih šestdeset mož letečega oddelka, karabinjerjev in jetniških paznikov. Beg sta zaporni-

ka izvedla ob morda za njiju neprimernem času, ob izteku izmene in tako je bilo mogoče v kratkem času vzpostaviti zelo ozko mrežo v katero je, ob 15.15 padel tudi Caputo. Prijeli so ga na notranjem dvorišču palače Lantieri, kamor se je zelo verjetno zatekel potem ko naj bi preskočil ograjni zid. Caputa naj bi pred tem opazili na območju ulice Vittorio Veneto in v nekem lokalnu v ulici della Bona naj bi si celo privoščil pivo.

Zadevo seveda preverjajo, saj bi to utegnili biti pomembna sled za odkritje morebitnih zunanjih sodelavcev. Tudi uporaba zasilne vrvi in karabinarja kaže na to, da naj bi bile v zadevo vpletene druge osebe. Preiskava vsekakor še ni zaključena.

Včeraj so pripadniki policijskega zbora imeli svoj praznik, ob 140. letnici ustanovitve tega korpusa. Morda sta pobegla zapornika računala prav na to okoliščino in na možnost, da bo zato prisotnost policijskih sil manjša. Očitno sta napačno računala, saj je bila akcija policijskih sil, ki so jo včeraj popoldne tudi orisali na tiskovni konferenci, hitra in uspešna.

Dijaku liceja Trubar nagrada ob dnevu Evrope Nastopi 21 šolskih skupin za bolj združeno Evropo

V Verdijevi dvorani v Gorici se nocoj ob 19. uri začne tretji in zaključni večer v sklopu prireditve Evropa skupaj, ki jo prireja šolsko skrbništvo v sodelovanju z občinsko in pokrajinsko upravo ter pod pokroviteljstvom raznih evropeističnih združenj. Prva dva večera sta bila v sredo in sinoči, ko so učenci in dijaki šol raznih stopenj uprizorili pevske, recitatorske,

glasbene in gledališke nastope. Skupno sodeluje na manifestaciji 21 šol večinoma iz goriške pokrajine, nekaj pa jih je tudi iz drugih krajev v deželi. S po eno šolo so zastopane tudi Slovenija, Avstrija in Madžarska (vse bodo nastopile nocoj), kar utemeljuje geslo o zblizjevanju in spoprijateljevanju med mladimi pripadniki sosednih narodov. V tem pogledu pa je bil pomemben v sredo tudi nastop učencev osnovne šole Peter Butkovič - Domen iz Sovodenj in srednje šole Ivan Trinko iz Gorice, ki so večer obogatili s slovensko pesmijo in besedo.

V sredo so tudi nagradili dijake z Goriškega, ki so se uveljavili na letošnjem evropeističnem natečaju ministrstva za šolstvo. Med dijake višjih srednjih šol je edino nagrado prejel Boris Lutman iz 2. razreda klasičnega liceja Trubar za sliko na lesu, ki izraža tegoba človeštva zaradi uničujočih silnic a tudi upanje in zavzetost za mir in spravo med narodi.

Na sliki (foto Marinčič) nastop učencev iz Sovodenj

V Števerjanu drevi premierra otroške igre Plava kapica

Člani mladinske gledališke skupine "Oder mladih", ki deluje v sklopu KD Briški grič se bodo drevi, ob 20.30, predstavili s premiero otroške igre "Plava kapica". To je zgodba, prav resnična zgodba, iz našega vsakdanjega življenja, piše v kratki predstavitvi dela. Igro je napisal Sten Vilar, za glasbo pa poskrbel Viljem Gergolet. Luč in ton Andrej Jussa, sceno je izdelala Jože Perdih. Nastopa pet veselih deklic (Eva in Valentina Kristančič, Erika in Katja Štekar in Andreja Pittoli).

Če vam je do otroške razposajenosti, smeha in razvedrila, pridite drevi v Kulturni dom na Bukovje!

Odpadki: o načrtu danes razprava

Goriški pokrajinski svet bo danes razpravljal o načrtu pobiranja in uničevanja odpadkov. Na dnevnem redu se je, ki je napovedana za 16. uro, je namreč ena sama točka, to je razprava in odobritev omenjenega načrta. Kakor znano, je osnutek izdelala družba Lombardia risorse iz Milana. V glavnih obrisih je bil načrt pripravljen že člani, a se je celotna zadeva nato zakasnila zaradi krize, oziroma zaradi zamenjave predsednika na pokrajini.

■ **Sklepni koncert** letošnje abonmajske sezone v Novi Gorici bo namenjen ljubiteljem operne glasbe. Ob 20.30 bo v veliki dvorani Kulturnega doma koncertna izvedba Verdijeve Traviate. Nastopajo glasbeniki in pevci mari-borske opere, kot gost (v vlogi Alfreda) pa znani italijanski tenorist Gianfanco Patine.

Iz poročila kvestorja Torricellija včeraj na praznovanju dneva policije Porast števila manjših prekrškov

Policija je lani na Goriškem vodila preiskave v zvezi s kar 2.243 kazenskimi dejanji, kar je 15 odstotkov več kot v prejšnjem letu. Odkrili so storilce 646 oz. 30% vseh kaznivih dejanj in prijavili sodnim oblastem 702 domnevna storilca (+22%), aretirali pa so 109 oseb. To je obračun lanskega delovanja, ki ga je včeraj ob praznovanju 140. obletnice ustanovitve prvih enot državne policije podal goriški kvestor Torricelli.

Mimo golih števil je ugotovil, da je stanje glede javnega reda v naši pokrajini nadvse zadovoljivo in da gre tudi prizadevnosti policijskih enot ter sodelovanju z občani pripisati visoko uvrstitev Gorice v statističnih lestvicah o kakovosti življenja. Res hudih kriminalnih dejanj skorajda ni, zato pa se policija posveča pregonu manjšega kriminala in preventivnim ukrepom. Izvidnice službe 113 so na primer lani kar 2.300 krat prihiteli na klic občanov. Dosti opravka so imeli s tujci: redno prijavljenih zaradi dela, turizma ali študija je bilo 2.612 (+15%), čez mejo pa so pospremili oz. izgnali skoraj 2 tisoč ilegalno pribeglih tujcev. Zelo razširjen je po kvestorjevi oceni pojav mamil, ki pa se mu policija tudi uspešno zoperstavlja. Lani so zaradi tovrstnih prekrškov prijavili 109 ljudi, od teh so 66 aretirali, 21 oseb pa so prijavili

prefektu kot uživalce mamil. Zaplenili so skoraj 3 kg heroína, 487 gr kokaina, 3,5 kg hašiša in 287 gr. marijuane.

Poglavje zase je delovanje prometne policije, ki je imela opravka z 993 prometnimi nesrečami (+14%), v katerih je izgubilo življenje 18 ljudi, ranjenih pa je bilo 681. Pomembno delo je prometna policija opravila pri zagotavljanju varnosti na cestah prav tako pa so drugi policijski oddelki skrbeli za varnost in red ob vsaki priložnosti in še posebej ob obiskih visokih osebnosti v zadnjih mesecih.

Na slovesnosti v parku policijske vojašnice ob mejnem prehodu pri Rdeči hiši so včeraj tudi podelili priznanja policistom in funkcionarjem, ki so se odlikovali pri izvrševanju poklicnih obveznosti.

Ob robu praznovanja pa gre omeniti protest sindikata Lisipo, katerega člani so bojkotirali slovesnost in pred vhodom v vojašnico delili dokaj polemične letake. "Kakšen praznik neki", je pisalo na njih, nato pa so bili po vrsti navedeni problemi v zvezi z delovno pogodbo in sredstvi za policijo, ki najbolj razburjajo pripadnike tega sindikata. Z drugim, v tonih nekoliko bolj umirjenim stališčem, so se ob policijskem prazniku oglasili tudi člani zveznega sindikata Siulp.

Motorist mrtev v čelnem trčenju v avtobus APT

Na državni cesti št. 55 med Jamljami in Štivanom je včeraj ob 18.20 v čelnem trčenju v avtobus izgubil življenje 31-letni Giuseppe Volpe iz Tržiča, Ul. Romana 100. Volpe se je peljal na motorju honda 600 v smeri proti Gorici. Na ozkem in zelo ostrem ovinku v desno tik pred nadvozom čez železnico ga je nekoliko zaneslo na sredino cestišča in se je silovito zaletel v avtobus APT, ki je peljal proti Trstu. Volpe je bil pri priči mrtev. Voznik avtobusa 54-letni Mario Zigon iz Tržiča, Ul. 25. aprila 49, ter edini potnik nista bila ranjena. Na kraj so prihiteli karabinjerji in gasilci, ki so pomagali izvlačiti truplo izpod avtobusa. Promet na odseku državne ceste Sabliči-Štivan je bil prekinjen dobri dve uri.

■ V telovadnici v dolini Korna bo danes ob 16. uri podelitev nagrad natečaja Soča - reka z dolgo zgodovino, ki ga je razpisal rajonski svet za Svetogorsko četrt in Placuto za učence in dijake obveznih šol in za otroke otroških vrtcev. Odziv je bil zelo velik, še posebej na novogoriškem območju. Dobro so se odrezali tudi dijaki srednje šole Trinko ter osnovnih šol Župančič iz Gorice in Butkovič - Domen iz Sovodenj. Ob podeljevanju priznanj bo tudi nastop majoretke iz Nove Gorice.

KMEČKO OBRRTNA
HRANILNICA DOBERDOB

vabi cenjene stranke na odprtje
novega sedeža v Doberdobu

SPORED:

PETEK, 15. MAJA 1992

Ob 20.00: Sv. maša
Župnijska dvorana

Ob 20.30: Predstavitve brošure "Iz preteklosti v bodočnost"
Recital tenorista Luca Dordola
ob klavirski spremljavi Hilarija Lavrenčiča

SOBOTA, 16. MAJA 1992

Ob 16.30: Zbiranje pred novim sedežem

Ob 17.00: Pozdrav predsednika Kmečko obrtne hranilnice Doberdob
Pozdravi prisotnih oblasti
Blagoslov in prerez traka
Ogled prostorov

Ob slavnostnem odprtju novega sedeža bodo sodelovali zbora Hrast in Jezero ter godba na pihala Kras, na večerni družabnosti pa bo igral ansambel Lojzeta Slaka.

kino

Gorica

VITTORIA 20.00-22.00 »Belli e dannati (My own private Idaho)«. R. Gus Van Sant.

CORSO 17.30-22.00 »Beethoven«.

VERDI 20.30 Gledališka predstava.

Tržič

COMUNALE 20.30 koncert mezzosopranistke B. Fassbaender, klavirska spremljava Helmuth Deutsch.

EXCELSIOR Danes zaprto. Jutri: 17.30-22.00 »Mediterraneo«.

Nova Gorica

SOČA Zaprto. Jutri 18.00-20.00 »Doc Hollywood«, 22.00 »Zavajanje mladoletnikov«.

SVOBODA (Šempeter) 20.00 »Rdeča vročica«, 22.00 »Zavajanje mladoletnikov«.

DESKLE Zaprto. Jutri 20.00 »Krvavi denar«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

Občinska lekarna št. 2 (Comunale n.2) - ul. Garzarolli 154 - tel. 522032.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

San Nicolò - dr. Olivetti - ul. Primo Maggio 94 - tel. 790338.

pogrebi

Danes, 9.30, Giuseppe Marzullo, iz splošne bolnišnice v stolnico in na glavno pokopališče.

Iz zanimive in aktualne analize sociologov Laure Balbo in Luigija Manconija

Jezik, ki ga uporablja Severna liga jasno dokazuje nestrpnost tega gibanja

Severna liga sen. Umberta Bossija je eden od novih dejavnikov na italijanskem političnem odru. Po volilnem uspehu na nedavnih političnih volitvah, ko si je priborila velike naslove na prvih straneh italijanskih, pa tudi nekaterih tujih časopisov, je Severna liga v zadnjih tednih zginila s pozorišča, najbrž tudi zaradi dejstva, da se njene parlamentarne »čete« se niso povsem znašle v rimskem političnem labirintu. V prihodnje pa si bo verjetno znova priborila eno od glavnih vlog, če že ne zaradi drugega, zaradi številčne moči njenih poslanskih in senatnih skupin, katerih težo bo občutili.

Uspeh Severne lige v Lombardiji in v Venetu ni presenetil in je bil pričakovan. Manj samoumevna pa je bila uveljavitev v nekaterih drugih deželah, kot je Furlanija - Julijska krajina. Glas ligam so opazovalci italijanske politične dinamike ocenili kot izraz protesta državljanov zoper italijanski strankarski sistem in strankarsko politiko »okupiranja« države ter negativnih posledic, ki jih je ta politika imela za Italijo. Obenem pa so tudi ugotavljali, da je bil protest jalov v smislu, da je nagradil skupino, ki ne predstavlja resnične alternative sedanjemu sistemu oblasti.

Toda kaj je pravzaprav Severna liga? Še ko je bila kot pojav omejena pretežno na Lombardijo, je Bossijeva liga pritegnila pozornost medijev, ki so si zastavila to vprašanje. Gre za skupino, ki stopnjuje mržnjo do priseljencev in do južnjakov? Gre za desničarsko formacijo? Je odraz sebičnosti bogatega Severa, ki noče »izkraveti« na račun Juga?

Pojav bi zahteval zelo poglobljeno analizo, ker legizem združuje v sebi razne, tudi protislovne vrvine. Na nekatera od zastavljenih vprašanj pa sta poskušala odgovoriti sociologa Laura Balbo in Luigi Manconi, ki sta v svoji zadnji knjigi o razizmu »I razzismi reali«, posvetila poglavje tudi pojavi lige. Izhodišče njunega raz-

Zgovoren prizor s shoda pristašev Severne lige

mišljanja je bilo vprašanje, ali je mobilizacija zoper priseljence ena od značilnih »značajskih« potez Severne lige. Oba ugotavljata, da je bila med političnimi dejavniki ravno liga ena od tistih, ki se je zelo angažirala v boju proti priseljencem in v napadu na Martellijev zakon. Nasprotovanje priseljencem liga izkorišča v glavnem kot sredstvo za boj proti »birokratski in centralistični državi«, obenem pa je to tudi eden od aspektov politične identitete lige, ker je zavračanje različnosti odraz subkulture legizma. Sredstvo, ki se ga vodstvo poslužuje, ko se mu zdi to potrebno.

Toda liga ni samo in izključno to, kar pravi njen politični program. Liga je po mnenju obeh raziskovalcev tudi sistem interesov in vrednot, predvsem pa je liga jezik, se pravi način sporočanja in mobilizacije čustev. Značilnost tega jezika so brutalno poe-

nostavljanje, napadalnost, banalizacija, poudarjanje »dobrih čustev«, ki meji na nadutost, in obenem samoobramba, ki se prevaja v nestrpnost do vseh različnih: južnjakov, priseljencev iz tretjega sveta, a tudi homoseksualcev. Tako je Bossi na nekem zborovanju pojasnil: »Odstranil sem morda vsega skupaj šest ljudi. Med temi tudi fanta, ki je bil sicer priden, a je bil homoseksualec. Koliko demokratičnih strank ima homoseksualce, se pravi ženskice, na vodilnih mestih? Homoseksualec je namreč šibak. In fanta, ki sem ga odstranil, so sedaj vpregli socialisti za akcijo proti nam.«

Po oceni Balbove in Manconija ta način izražanja ni postranskega pomena, pač pa je eksemplarični odraz miselnosti, ki rada poudarja, da njemu (Bossiju) - pa tudi njej (ligi namreč), »krepko stoji«. Tudi ta stavek, ki ga je Bossi poudaril med drugim na nekaj zborovanjih,

izkazuje zelo »moško« in napadalno izrazoslovje lige, obenem pa je odgovor na zahtevo ljudi, da se »govori jasno«, da se reče bobu bob, pa tudi črncu črnc brez vsakršnega olupševalnega ovinkarjenja okoli barve polti.

Balbova in Manconi menita, da je izrazje, ki ga uporablja liga, neke vrste osebna izkaznica gibanja. V tej izkaznici je mogoče prepoznati tudi neko poprečno miselnost, ki ima svoje utemeljene razloge protesta (zaradi korupcije in nefunkcioniranja države ter nadutosti strank), a ki se izraža predvsem kot nestrpnost, iz nestrpnosti črpa sile in se v njej zrcali. Po mnenju obeh raziskovalcev je to bistvo lige: njena najbolj značilna poteza ni razizem, pač pa to, da je organizacija nestrpnosti.

Severna liga je nastala tudi kot izraz potrebe po zaščiti neke regionalne stvarnosti in je v tem pogledu podobna sardinskemu in furlanskemu gibanju. Od njiju pa se - poudarjata Balbova in Manconi - razlikuje predvsem po dejstvu, da poudarjanje in težnja po ovrednotenju lastne identitete sovpada in gre vstric s podcenjevanjem in zaničevanjem identitete drugih. V tej osnovi je treba najbrž iskati dejstvo, da je liga organizacija nestrpnosti. Liga vselej potrebuje sovražnika, kar je tudi zelo tesno povezano z agresivnostjo in političnim priapizmom, ki sta tako značilna za jezik lige. To po oceni obeh raziskovalcev ni samo neka taktika, ki se je vodstvo poslužuje za mobilizacijo množič, pač pa ena od osnovnih značajskih potez lige.

Nestrpnost, odpor do priseljencev in južnjakov niso glavni cilj in težišče političnega programa lige, ki se zavzema predvsem za federalizacijo Italije. Toda, kot poudarjata Balbova in Manconi, Severna liga ni samo njen politični program. Je še marsikaj drugega. In to »drugo« ima tudi tiste negativne značilnosti, ki sta jih ugotovila raziskovalca.

VOJMIR TAVČAR

Te dni izšla 4. številka »Škrata«

Kot je na začetku izhajanja obljubil, nadaljuje Sklad Mitja Čuk z rednim izdajanjem svojega glasila »Škrat«. Tokrat je izšla že četrta številka z zelo zanimivo in raznoliko vsebino.

Številko začenja uvodni članek uredništva, ki razmišlja o sedanjih razmerah doma in v svetu, o preoblicah učne snovi in o zahtevnih in obsežnih učnih načrtih, ki spodrivajo v šoli vzgojne elemente, predvsem pa vzgojne momente.

»Tudi v našem uredništvu menimo, da moramo otroke narediti bogate«, se zaključuje uvodnik. »Bogate po srčni kulturi, kot po lastnostih, ki vsebujejo vrsto široko zastavljenih pozitivnih ciljev.«

O pogledih Slovencev v zamejstvu na lastno stvarnost, na značilnost naše skupnosti, o naših potrebah in težavah govori članek Sergija Pahorja z naslovom »Pogled v našo nesebičnost«, o knjižnem sejmu v Bologni pa poroča umetnica Jasna Merku.

»Narava, človek in stekla živa« je naslov prispevku imunologa dr. Ivana Simuniča, medtem ko je veterinar dr. David Kocijančič prispeval članek z naslovom »Učinkovita sredstva proti steklini«.

Dr. Viljem Ščuka, psihoterapevt in redni sodelavec Sklada M. Čuk, je tokrat prispeval zelo tehten, pa tudi časovno primeren članek, oziroma razmišljanje o »Zlorabi drog - igra s smrtjo«.

Glasilo objavlja tudi razne igre, ki so popestrene s slikami. Tako je Loredana Kralj zapisala zanimiv članek o igri s priljubljeno žogo; Matjaž Suhadolc je narisal in napisal »Izlet na Sirasto goro«, medtem ko je Peter Suhadolc pripravil prispevek o zbiranju znakov. Na zadnji strani je še članek, namenjen letošnjemu poletnemu središču, ki bo na Opčinah od 17. do 29. avgusta.

Odgovorna urednica glasila je Jelka Cvelbar, sedem pa je sodelavcev. To številko je lektorirala Zora Tavčar, ilustracije so pripravili Iris Biekar, Jasna Merku, Tomaž Susič in Magda Tavčar, fotografije sta prispevala Peter Cvelbar in Andrej Štekar, medtem ko je za ugankarski kotic poskrbel Branko Petersson.

NEVA LUKEŠ

Spomini na pogumno aktivistko OF Zoro Perello-Mileno, umrlo v nacističnem taborišču Rawensbrück

Pogled na fašistično strahovlodo skozi otroške oči

Mati Pavla je tako pripovedovala o Zorinem detinstvu: »Če sem zvečer čitala v postelji, jo je svetloba motila. Z obema ročicama si je potegnila odejo nad oči in zaspala, hrup pa je ni motil. Ko se je zbudila, je odprla svoje velike oči in gledala, kot da bi vse razumela. Vedno se je zbudila v smeju, nikdar ni jokala.«

Kljub izredni navezanosti na otroka, skoro bolesten ljubezni, je bila Pavla v svojem materinstvu presestljivo mirna. Tudi poznaje je ni čustvo oviralo, da ne bi dala Zorki popolne svobode. Uravnovešen odnos ji ni dovolil, da bi ovirala Zoro pri odločitvah.

Mlada družina se je kmalu presehlila v Škednj. Oče Antonio, ki je

bil ob Zorinem rojstvu star 34 let, je kupil skupaj z Lipovčevimi, Pepijem in Milko, ki je bila Pavli sestrična, hišo, skoro vilo z vrtom na rebri pod Škednjem, ki gleda proti mestu. Pavlina je spet prišla v okolje, ki je bilo bliže njenemu, slovenskemu. Vživel se je v skupnost, v kateri so se vsi poznali, kjer so se v vsaki drugi hiši pisali Sancin, vmes pa še Godina, Merlak in Flego. Živel je tu še nekaj priseljenih delavcev, ki so bili zaposleni v livarni. Tudi oni so se po svoje vključevali v kraj, ki ga niso domačini označevali ne vas ne predmestje, ampak vilo, ki so si jo tržaki škofje izbrali za poletno bivališče. Škedenj je bil še daleč od mesta, priljubljena izletniška točka za Tržačane. Električno napeljavo je dobil le malo prej. Med njivami in boršiči se je dvigal grič s cerkvijo in ločenim zvonikom, ki je bil viden daleč naokoli. Mimo hiše, v katero se je vselila družina, so ob prvih jutranjih urah hodile krušarce s polnimi jerbasi rečic. Pod večer, ko je dvorišča napolnil oster vonj pečenih ali ocvrtih sardel, pa so oživele ozke uličice v naselju. Moški so bili zelo družabni in veseli, posedali so pod latniki številnih gostiln in modrovali, ker niso vstajali še sredi noči, kot njihove žene krušarce ali navsezgodaj zjutraj, da bi šli na delo v ferjero, ki so jo imeli še vedno za nekaj tujega, kar je vilo spreminjalo v navadno delavsko četrt.

Tudi tu je Pavla nadaljevala s šivanjem, za Lipovčeve, za druge sorodnike, ki so živeli pri Sv. Jakobu, za prijateljice in sovaščanke; v Škednju je dobila nove odjemalke, tako Furlaničevu Mici, ki je bila babica, učiteljico Avreljijo Sancin.

Zorin mali svet je bil v prvih letih življenja ves v hiši z vrtom in pogledom na morje, na pristanišče z veli-

kimi skladovnicami desk in hlodov na pomolih pred Škednjem, ob ljubezni očeta, ki je prihajal zvečer domov iz krojačnice Beltrame in ki jo je močno zagrabil in objel, ko jo je dvignil k sebi, močno kot so krepke v otroških spominih le očetove roke, ko jo je poljubil hrapavo, kot je v otroških spominih hrapava le očetova nežnost. Nad vsem pa je prevladovala podoba matere, mehke in domače, dišeče prisotnosti, varnega naročja, toplega in varnega objema. Potem se je začel ta mali svet širiti. Ženske so pomerjale obleke, ki jih je Pavla krojila. Stekel je pogovor o obleki, o kroju, o šoli, ki da v Škednju ne bo več slovenska. Lipovčevim se je rodila Nevica, kar je bil dogodek tudi za Zoro. A verjetno je bila Zora v prvih letih življenja samotni otrok, kot so samotni edinčki, ki živijo v svetu odraslih.

Zorka je dopolnila šest let. Pisalo se je leto 1928 in pogovori so ob izbiranju krojev in pomerjanju oblek, z belim sukancem prešitih, postali tišji.

Jaz, antifašistka, sem vedno iskala sebi enako družbo. Naš stalni pogovor je bil, kdaj bo konec fašizma. Niti zavedala se nisem, kako mali črviček vse posluša in tudi razume. Ne da bi jo posebej opozorila, ni nikdar pripovedovala očetu o teh pogovorih. Nikoli se ni spozabila. Nekega dne se postavi predme in mi nekako boječe pravi: »Mama, jaz se zelo bojim«. »Česa se bojiš, Zorka?« »Bojim se, da bo šel moj papa v pekel, ker je Italijan«. Očeta je zelo ljubila. Povedala sem ji, da njen oče ni fašist, njen oče je Italijan.

Jeseni 1928 je Zorka vstopila v Ciril-Metodovo šolo pri Sv. Jakobu. Kako je prišlo do te izbire? So nastali problemi v družini? Tega Pavla v dnevniku ne omenja. Sicer pa se je pouk v tej edini slovenski šoli, ki

je preživela Gentilejevo reformo, odvijal tudi v italijanščini. Italijanski učbeniki so bili vedno na šolskih klopih, ker se je večkrat in napovedano pojavil v razredu šolski nadzornik.

S kakšnim veseljem je ta otrok obiskoval šolo, ki je bila slovenska! piše mama Pavla.

Zorka je končala drugi razred osnovne šole in začele so se počitnice, ki sta jih z mamo preživeli večnoma v Gradišču pri teti Ivanki Jurisevič. Poletja v Gradišču so bila lepa. Tam je bilo veliko otrok, ki so radi zahajali na Petračevo dvorišče, ko je bila tam Zorka. Kar zavidali so Marici, ki je bila Zorki sestrična. Tudi v Brkinih so se pogovarjali odrasli o težkih časih, ki so se zgrnili nad Primorsko.

Septembra se je Pavla vrnila z Zorko v Trst. Kraška gmajna se je tisto jesen pordečila še preden bi zažarel ruj v krvavih barvah.

Mama Pavla je zapisala:

Ko je dovršila drugi razred, so to šolo fašisti prepovedali in jo imenovali gadje gnezdo. Vrnili so nam dokumente. Ni bilo mogoče zadržati solz. Obe sva jokali. Tolažil naju je voditelj Čok. Stisnil mi je roko in ponavljal, da bo tudi nam zasijalo sonce svobode. In res so se izpolnile njegove želje, toda ravno mi trije nismo užili tega sonca.

***

Ravnatelj Andrej Čok je umrl v kaznili v San Gimignano 5. maja 1942; Zora Perello je umrla v taborišču v Ravensbrücku 21. februarja 1945. Zorina mama Pavla je dočkala visoko starost, ne da bi se sprijaznila s hčerkinjo smrtjo. V zadnjih letih se je neprestano pogovarjala z nečakinjo Marico o Zori in ji dan za dnem vračala življenje.

LIDA TURK

(2-konec)

Po povratni finalni tekmi za italijanski pokal Zasluženno slavje Parme

PARMA - JUVENTUS 2:0 (1:0)
STRELEC: Melli v 46', Osio v 61'.

PARMA: Ballotta, Benarrivo, Di Chiara, Minotti, Apolloni, Grun, Melli (v 85' Agostini), Zoratto, Osio (v 84' Pulga), Cuoghi, Brolin.

JUVENTUS: Peruzzi, Luppi, Marocchi, De Agostini (v 69' Conte), Kohler, Carrera (v 74' Di Canio), Galia, Reuter, Schillaci, Baggio, Casiraghi.

SODNIK: Baldas iz Trsta; GLEDALCEV: 26.800; RDEČI KARTON: Conte v 88'.

PARMA — Parma je povsem zasluženno osvojila italijanski pokal. V zlato knjigo te manifestacije se je to društvo vpisalo prvič, še večjo težo pa zadobiva uspeh, če pomislimo, da je Parma šele pred dvema sezonama prvič sploh napredovala v A ligo.

Juventus je sinoči igral le z namenom, da ohrani gol prednosti iz prve tekme v Torinu. Ta pasivna taktika je obrodila malo priložnosti: dva razveljavljena zadetka (a offsideja sta bila nesporna) in razburljivo gnečo pred vrati Parme. A to je bilo vse. Čeprav ni igrala kdove kako briljantno, je bila Parma dosti bolj prodorna. Gostitelji so v prvem polčasu stalno napadali, Juventus se je »zaprl« v obrambo in se tudi odpovedal protinapadom. Prvi zadelek je Melli dosegel z glavo po kotu Osia.

V drugem polčasu je Juventus pritisnil, a s tem razgalil svojo obrambo. Parma je to brž izkoristila in podvojila že ob prvem resnejšem protinapadu, vratarja Peruzzija pa je hladnokrvno premagal Osio.

Na sliki AP: nogometaši Parme dvigujejo osvojeni pokal

Na kolesarski dirki po Španiji Zaini etapna zmaga

AVILA (Španija) — Na kolesarski dirki po Španiji je prvič do delnega uspeha prišel eden od italijanskih zastopnikov. Na 18. etapi (Salamanca - Avila, 216 km) je namreč prvi do cilja privozil Enrico Zaina, ki je v sprintu prehitel domačina Mauleona ter Millara iz Velike Britanije, s katerima je pobegnil v zadnjih kilometrih. Med Italijani je na skupni lestvici še najvišje uvrščen Giovannetti, ki pa je včeraj izgubil 19 sekund.

Rumeno majico še vedno nosi Montoya, vendar je včeraj precej tvegala zaradi pobege rojaka Delgada, ki je srečo poskusil pri 123. kilometru in si nabral tudi 55 sekund prednosti. Montoyeva ekipa pa je takoj odgovorila in ubežnika dohitela. Zatem je bil na vrsti Švicar Rominger, vendar brez uspeha. Tri kilometre pred ciljem je presenetila omenjena trojica, ki je skupina ni več dohitela. Dramatičen je bil sprint glavnine, saj je Romingera zadela v glavo steklenička nekega gledalca, tako da je padel in za sabo potegnil še Kolumbijca Farfana. Rominger je privozil z 20 sekundami zaostanka, vendar mu je žirija prisodila čas Delgada, ker je padel v zadnjem kilometru poti.

SKUPNI VRSTNI RED: 1. Montoya (Šp.) 86.10'11"; 2. Delgado (Šp.) po 46'; 3. Rominger (Švi.) 52'; 4. Echave (Šp.) 2'42"; 5. Cubino (Šp.) 3'36"; 6. Giovannetti (It.) 4'31"; 7. Parra (Kol.) 6'29"; 8. Alcala (Meh.) 11'19"; 9. Mauleon (Šp.) 11'46"; 10. Millar (VB) 14'03"; 11. Theunisse (Niz.) 14'53"; 12. Rooks (Niz.) 16'11"; 13. Cabestany (Šp.) 17'26"; 14. Camargo (Kol.) 17'54"; 15. Roche (Ir.) 18'57"; 16. Bruynell (Bel.) 19'58"; 17.

Ugrumov (SND) 20'12"; 18. Buenahora (Kol.) 20'43"; 19. Mejia (Kol.) 21'45"; 20. Corredor (Kol.) 21'46".

Chiappucci najhitrejši

PAMPEAGO (Trento) — Na 3. etapi kolesarske dirke po Tridentinskem je zmagal Claudio Chiappucci, ki je prišel na cilj 45 sekundami prednosti pred rojakom Roberetom Contijem ter 50 sekundami pred Leonardom Sierro iz Venezuele. Chiappucci, ki je 170 km od Tioneja do Pameage prevozil v 5.08'51" s poprečno hitrostjo 32,249 km na uro, je tudi prevzel vodstvo na skupni lestvici. Do včeraj vodilni Chioccioli je namreč privozil po več kot 4 minutah, saj se je znašel v velikih težavah na zadnji vzpetini, kjer pa Chiappucci ni imel težav.

SKUPNI VRSTNI RED: 1. Chiappucci (It.) 14.22'27"; 2. Conti (It.) po 53"; 3. Della Santa (It.) 1'50"; 4. Jaskula (Pol.) 2'04"; 5. Massi (It.) 2'07"; 6. Bottarelli (It.) 2'25"; 7. Sierra (Ven.) 2'44"; 8. Lelli (It.) 2'57"; 9. Settembrini (It.) 3'38".

Današnja 4. etapa (Tesero - Riva del Garda) je dolga 204 kilometre.

Lemond v vodstvu

WINTERGREEN (ZDA) — Na 8. etapi kolesarskega Tour du Pont (Homestead - Wintergreen, 159 km) se je uveljavil Švicar Herbert Niederberger. Na cilju je Niederberger prehitel Norvežana Kvalsvolla in Avstralc Andersona, zmagovalca predvčerajšnje etape. Na vrh skupne lestvice se je prebil Američan Greg Lemond, na drugem mestu pa je njegov ekipni tovariš Kvalsvoll.

V četrti finalni regati America's Cupa »Moro« spet zaostal

Bill Koch

SAN DIEGO — V taboru »Mora« so sicer pravili, da jim vloga »zasledovalcev«, torej tistih, ki niso favoriti, nekako odgovarja: to so na lastni koži okusili Novozelandci, ki so bili prepričani v uspeh, a so morali predčasno domov. Kar pa je veljalo za Novozelandce, morda le ne velja tudi za Američane. V včerajšnji 4. finalni regati America's Cupa je namreč

»Moro« spet potegnil krajši konec in sedaj posadka Billa Kocha vodi s 3:1 in ji za končno zmago zadostuje en sam uspeh.

Američani so tudi včeraj vodili od samega začetka (na koncu so imeli 1'04" prednosti), in nič niso zalegli vsi poskusi Paula Cayarda, da bi z različnimi manevri in stalnim napadanjem prisilil nasprotnika, da naredi napako. Nekoliko je sicer zmanjšal zaostanek, Američanov pa nikakor ni mogel prehiteti. Kaže, da nimajo šibkih točk. Nekoliko so sicer počasnejši, ko veter piha z jakostjo 7/8 vozlov, to pa je tudi vse. Prihodnja regata bo jutri, zatem v nedeljo in v primeru izenačenja izida v torek.

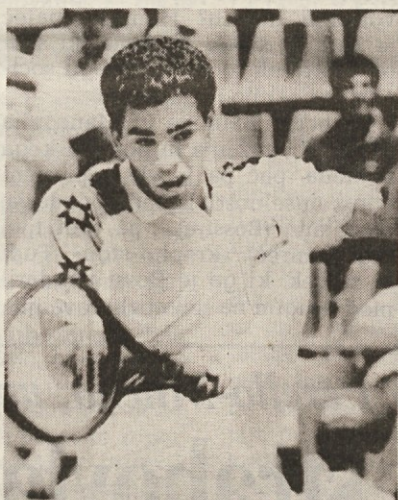
Slovenija in Hrvaška na Sredozemskih igrah

BARI — Slovenija in Hrvaška se bosta lahko udeležili 12. Sredozemskih športnih iger, ki bodo prihodnje leto v Montpellieru. Tako je včeraj v Bariju odločil izvršni odbor te manifestacije. Predsednik Claude Collard je poudaril, da se bodo lahko iger brez težav udeležile tudi tiste republike, ki se prepoznajo v Jugoslaviji.

Bianchini v Sieno

SIENA — Valerio Bianchini je novi trener Ticina iz Sienne. S tamkajšnjim klubom je podpisal dveletno pogodbo. Ticino je letos izpadel v A-2 ligo.

Na teniškem prvenstvu Italije brez Italijanov Izločen tudi Pistolesi

Pete Sampras (ZDA)

RIM — Na mednarodnem teniškem prvenstvu Italije se v četrtino finala, tako kot lani, ni uvrstil noben domači igralec. Zadnji, to je Claudio Pistolesi, je v dvoboju osmine finala gladko klonil pred Nemcem Steebom. »Sploh se mu nisem dostojno upiral,« je po dvoboju priznal Pistolesi, »žal pa proti levi-

čarjem, kakršen je Steeb, se ne znajdem najbolje.«

Izgubil je tudi Hrvat Goran Prpić, a izločil ga je šesti igralec na svetovni jakostni lestvici, Sampras. Razlika med igralcema je bila zlasti v moči servisa. Igralo se je na »centraleju«, na katerem je po mnenju vseh igralcev peščena podlaga zelo trda, zato ni čudno, da uspeva zlasti igralcem, kakršna sta Sampras in njegov rojak Courier. Prav Američana sta zdaj glavna kandidata za uvrstitev v nedeljski finale.

Španec Yzaga, ki je v sredo premagal Italijana Camporeseja, je po treh setih predal dvoboj Peruancu Yzagi.

Tragični junak dneva je bil vsekakor Argentinec Mancini, ki je proti Kordi vodil v setih z 1:0, v drugem pa s 5:0 in 15:30, a mu je vseeno »uspešno« ta dvoboj izgubiti.

Izidi osmine finala: Steeb (Nem.) - Pistolesi (It.) 6:1, 6:2; Yzaga (Peru) - J. Sanchez (Šp.) 3:6, 6:3, 7:6 (7:2); Costa (Šp.) - Santoro (Fr.) 6:2, 7:5; Courier (ZDA) - Bruguera (Šp.) 6:3, 6:2; Miniussi (Arg.) - Rosset (Švi.) 6:3, 5:7, 7:5; Korda (CSFR) - Mancini (Arg.) 3:6, 7:6 (7:4), 6:3; Sampras (ZDA) - Prpić (Hrv.) 6:2, 6:7 (5:7), 6:3; Chang (ZDA) - E. Sanchez (Šp.) 6:1, 7:5.

Za 1,5 milijona dolarjev Djordjević dve leti s Philipsom

MILAN — Dosedanji play maker beograjskega Partizana Aleksander Djordjević je včeraj v Milanu podpisal dveletno pogodbo s Philipsom, izvedelo pa se je tudi, da se namerna milanski klub znebiti temnopolttega centra Dawkinsa. Ni znano, koliko denarja bo dobil 25-letni Djordjević, govori pa se o poldrugem milijonu dolarjev. Pogodbo lahko klub razveljavi po enem letu, če rezultati niso zadovoljivi. V Milanu je Djordjević, spremljala ga je zaročenka, zapustil odlično vtis. Razume italijanščino in odlično govori angleško. Kaže, da je prav poznavanje tega jezika prepričalo trenerja D'Antonija, da odobri njegov nakup.

Milan postaja zatočišče vrhunskih beograjskih športnikov. Milan je najel Savičevića, Inter Pančeva, zdaj se jim je pridružil še Djordjević.

Grki želijo Ol v trajno last

ATENE — Predsednik grške republike Constantino Karamanlis je v sporočilu evropskim ministrom za šport, ki se mudijo na konferenci na Rodosu, predlagal, naj bi bila Grčija stalni sedež olimpijskih iger, da bi igre obvarovali »pred divjo komercializacijo in drugimi deviacijami«.

Prvomajsko tekmovanje v Toskani prijetna preizkušnja za plavalce PK Bor Gostovanje v srednjeveškem Certaldu

V toskanskem mestecu Certaldu pri Firencah je znameniti italijanski humanist in pisatelj 14. stoletja Giovanni Boccaccio, avtor znanih sto novel »Dekameron«, imel svoje bivališče. Navdihovala ga je Fiammetta, po kateri je zdaj med drugim

poimenovan tudi tamkajšnji bazen, last društva Associazione nuoto Certaldo, pri katerem je na prvomajskem tekmovanju gostovala skupina 16 mladih Borovih plavalcev s spremljevalci.

Bivanje v Certaldu je bilo za naše

malčke lepo doživetje bodisi zaradi lepote tega srednjeveškega kraja in gostoljubnosti prirediteljev bodisi zaradi uspešnih nastopov. Tekmovanje je bilo namenjeno plavalcem iz takojimenovanih šol plavanja, to je tistim najmlajšim, ki še ne nastopajo na uradnih zveznih tekmovanjih. Povabilu toskanskega društva se je letos odzvalo devet društev, kar je manj od običajnega, prireditvev pa je bila že 13. po vrsti. Borovci so se je udeležili prvič, a so obljubili, da bodo še prišli.

Borovi plavalci so iz bazena odšli z lepo bero desetih kolajn, na skupnem vrstnem redu za društva pa so zasedli 6. mesto s 112 točkami. Posebno važno je, da so vsi na raznih razdaljah izboljšali svoje osebne rekorde, kar je po mnenju trenerke Andreine Menegatti pomembnejše od samih uvrstitev. Otroci so se najbolj navdušili nad sklepno štafeto, imenovano »staffettone«, na kateri so vsi, po svojih močeh, dali vse od sebe, da bi ekipa dosegla najboljši rezultat. (ak)

Na sliki: Borovi udeleženci gostovanja v Certaldu

Medtem ko se zanimanje v NBA ligi stalno stopnjuje Polfinalne tekme vse bližje

Chicago - New York 3:2 in Cleveland - Boston 3:2 na vzhodni konferenci ter Portland - Phoenix 3:1 in Utah - Seattle 3:1 na zahodni strani. Takšno je trenutno stanje v košarkarski NBA ligi, kjer se interes in navdušenje milijonov gledalcev stalno stopnjujeta.

Med Chicagom in New Yorkom je prišlo do nenadejanih razpletov, saj so v prvi tekmi presenetljivo slavili v gosteh Knickersi (94:89 - Ewing 34 točk in 16 odbitih žog, Jordan 31 točk, Pippen 22), zatem so Bulls najprej izenačili (86:78 - Jordan 27, Ewing 16), nakar so se nasprotnikom še oddolžili za domači poraz z zmago v newyorškem Madisonu (94:86 - Jordan 32, Pippen 26, Ewing 27). New York je stanje izenačil na 2:2 z zmago 93:86, v peti tekmi pa je Chicago spet prešel v vodstvo s 96:88 (Jordan je bil v zadnjih dveh četrtinah neustavljiv, saj je dosegel kar 26 točk od skupnih 37).

V drugem polfinalu vzhodne konference je najprej povedel Cleveland, ki je v prvi tekmi visoko nadigral Boston z izidom 101:76 (Daugherty 26 točk in 17 odbitih žog, Gamble 22), zatem pa so Celtics izenačili z zmago 104:98 (Parish 27, Lewis 26 ter Daugherty 22). Boston je v naslednji tekmi povedel s tesnim uspehom na lastnem igrišču (110:107 - Lewis 36, McHale 22 ter Price 27), ni pa znal več zaustaviti moštva iz Clevelanda, ki je najprej izena-

čilo z »thrilling« zmago 114:112 po enem podaljškju, kljub povratku slavnega Birda, ki pa je tudi zgrešil zadnji met tekme, in končno povedel na 3:2 z visoko zmago 114:98.

Manj izenačeno je na zahodnem delu, kjer Portland vodi s 3:1, vse tekme pa so bile izredno napete in neprimerne za tiste navijače, ki imajo težave s srcem. Portland je na domačem igrišču obakrat zmagal: 113:111 (Porter 31, Drexler 26 ter Majerle 23) in 126:119 (Drexler in Porter 27 ter Johnson 35). Phoenix je znižal na 2:1 z uspehom v tretji tekmi (124:117, Hornacek 30 točk, K. Johnson 16 asistenc ter Drexler 37 točk). Do neverjetnega razpleta pa je prišlo na četrtem srečanju, ko sta ekipi dosegli v NBA play-off rekordno število košev (304). Po dveh podaljških je zmagal Portland le za dve točki razlike, 153:151 (Drexler 33, Porter 31, Ainge 25, K. Johnson pa 35 točk in 14 asistenc).

Tudi Utah vodi s 3:1. Povedel je z zmago 108:100 (K. Malone 30, J. Malone 22 ter Kemp 19), podvojil je s 103:97 (J. Malone 33, K. Malone 28 ter Johnson 26). Seattle je znižal na 2:1 z domačim uspehom 104:98, Jazz pa so v četrtem »roundu« slavili 89:83 (znova sta največ točk dosegla Jeff Malone - 24 in Karl Malone - 22), tako da je Utah prvič na tem, da se prebije do polfinala. (V. Jogan)

Državno namiznoteniško prvenstvo v Livornu

Prvo mesto za Bersanovo in Radovičevo v dvojicah

Z italijanskega državnega namiznoteniškega prvenstva v Livornu je že prvi dan prišla nadvse razveseljiva vest, da sta naši zastopnici Monika Radović (Kras), levo in Ana Bersan (Bor Rinces), desno osvojili državni naslov, in sicer v dvojicah v 3. kategoriji. Sedaj ju čakajo še nastopi posamezno. Ob čestitkah jima želimo, da bi se njuna pot prav tako uspešno nadaljevala.

Znani strokovnjak, sedanji trener A-ligaša iz Brescie, bo imel v Gorici tri predavanja

Prof. Vladimir Janković od jutri gost Odbojbarskega kluba Valprapor

Konec tega tedna bo gost OK Valprapor prof. Vladimir Janković, trener prvotigaša Pallavolo Brescia. Janković (51 let) je v Italiji in tudi pri nas prav dobro poznan. Kot igralec je 150-krat nastopil v dresu jugoslovanske reprezentance, kot trener je v Italiji treniral več ekip, največji uspeh pa je leta 1990 dosegel s Paninijem iz Modene, ko je ta ekipa osvojila naslov evropskega klubskega prvaka.

Hrvaški strokovnjak bo za trenerje in odbornike slovenskega društva imel v soboto in nedeljo tri predavanja, dve bosta praktičnega značaja, odvijali pa se bosta v telovadnici Kulturnega doma. Jutri ob 19. uri bo v Kulturnem domu tudi sprejem uglednega gosta. Janković si bo istega dne tudi ogledal tekmo članske postave Valprapora proti Remanzaccu, v nedeljo popoldne pa še tekme 2. kola deželne finala za naraščajnike, ki ga v Gorici prireja naš klub.

Janković nastop v Gorici je omogočilo sodelovanje med Brescio in OK Valprapor, pri katerem, kot znano, na

posodo igra tudi siceršnji član lombardijskega društva Massimo Pecorari.

1. MOŠKA DIVIZIJA

VALPRAPOR KMEČKA BANKA - MARIANO 3:0 (15:4, 15:2, 15:5)

VALPRAPOR: Devetak, Lavrenčič, Prinčič, Brisco, Ferfoglia, Maraž, Gravner, Uršič, Kovic.

Valpraporovci so v 1. moški diviziji brez težav odpravili skromnega nasprotnika. Tekma je trajala le 40. minut, tako da je bila za valpraporovce le boljši trening. Tudi tokrat so na igrišče stopili vsi igralci, kljub temu pa se kakovost igre ni spremenila. Valpraporovci morajo do konca odigrati še dve tekmi. (Brisco)

IZIDI 20. KOLA: Olympia - Candolini Mossa 3:0, Naš prapor - Torriana 3:0, Lib. Cormons - Caldini 2:3, Grado - Fincantieri 3:0. Počivala je ekipa Corridoni.

LESTVICA: Grado 32; Olympia, Valprapor Kmečka banka 28; Torriana,

Caldini 22; Fincantieri 20; Naš prapor 18; Cormons 14; Corridoni 10; Mossa Candolini 6, Intrepida 2. (mj)

1. ŽENSKA DIVIZIJA

IZIDI 20. KOLA: Acli Ronchi - Olympia 3:0, Sagrado - Corridoni 3:0, Lib. Villesse - Soča Scame 3:0, Azzurra - Pieris 1:3, Lib. Cormons - Lib. Gorizia 3:0. Počivala je ekipa Farre.

LESTVICA: Sagrado 32, Olympia 30, Farra 26, Acli Ronchi 24, Soča Scame 22, Corridoni 20, Lib. Villesse 16, Pieris 8, Lib. Gorizia, Cormons 6, Azzurra 4.

Tudi valpraporovci na prazniku v Bovcu

Praznovanja 25. obletnice ustanovitve Odbojbarskega kluba Bovec se bodo jutri udeležili tudi fantje letnika 1977 OK Valprapor, ki bodo z domačimi igralci odigrali prijateljsko tekmo, zvečer pa bo na vrsti slavnost. OK Valprapor let sodeluje z OK Bovec že 14 let.

Z uvrstitvijo na 4. mesto v 1. amaterski nogometni ligi

Kriška Vesna preseгла zastavljeni cilj

II.

Danes nadaljujemo s statističnimi pregledi naših ekip v 1. amaterski nogometni ligi, v kateri so v skupini B nastopali Primorje, Vesna in Zarja. Včeraj je bilo na vrsto Primorje, ki je v tej skupini zasedlo prvo mesto in si izborilo napredovanje, danes pa bomo podrobneje pregledali, kako je bilo s kriško Vesno.

VESNA

Križani so s 35 osvojenimi točkami pristali na četrtem mestu lestvice. V prvem delu so zbrali 17 točk (6 zmag, 4 neodločeni rezultati, 4 porazi), dali so 16, prejeli pa 9 golov.

V povratnem delu je Vesna na domačih tleh (letos proseško igrišče) premagala Tolmezzo, Riviero in Torreanese ter igrala neodločeno s Cornom, Tricesimom, Reanesejem, Zarjo in Pro Romansom. Zbrala je 11 točk, dala 10 in prejela 5 golov.

V gosteh pa so Križani premagali Cividalese in Tarcentino. Z Morarom, Mosso in Villanovo so igrali neodločeno, podlegli pa so proti Donatellu in Primorju. Osvojili so 7 točk, dali 5 in prejeli prav tako 5 golov.

Na Proseku je Vesna v 15 nastopih skupno zbrala 19 točk (6 zmag, 7 neodločenih rezultatov, 2 poraza), dala je 16 in prejela 8 golov. Na tujem pa so Križani zbrali 16 točk (5 zmag, 6 neodločeni rezultati, 4 porazi), dali 15 in prejeli 11 golov.

Skupni obračun plavih je torej 35 točk (11 zmag, 13 neodločenih rezultatov, 6 porazi), 31 danih in 19 prejetih golov.

V drugem delu prvenstva je Vesna trikrat ostala z 10 nogometaši na igrišču. Izključeni so bili: F. Candotti (Reanese), Kostnapfel (Primorje), Krisciak (Mossa). Na razpolago je imela štiri 11-metrovke. Dve je uspešno izvedel Nonis (Tolmezzo, Moratro). Istemu nogometašu pa sta strela prestregla vratarja Tolmezza in Zarje. Proti je Vesna imela tri 11-metrovke. Medtem ko je vratar Coronica ubranil najstrožjo kazen proti Tolmezzu, je bil brez moči proti Donatellu in Tolmezzu. Obenem je

edini avtogol letos zakrivil Leonardi v derbiju s Primorjem.

Čprav so Križani startali s ciljem, da se uvrstijo na sredino lestvice, je treba priznati, da so z osvojitvijo četrtega mesta res presenetili. Morda niso začeli najbolje, saj so po štirih tekmah imeli le 4 točke in so zato takoj izgubili stik z ekipami zgornjega dela lestvice, čeprav so z dvema zaporednima zmagama stanje nekoliko popravili. Kritično obdobje je vsekakor bilo od sedmega do devetega kola, ko so v treh tekmah zbrali eno samo točko. Vendar je gladka zmaga (4:0) v Bazovici proti Zarji vse opogumila. Uvideli so, da ni še nič izgubljeno in da zamujeno lahko nadoknadijo. Gotovo pa so predvsem izključitve (v prvem delu kar osem) precej prekrizale račune trenerju Petagni, ki se je večkrat znašel v težavah pri sestavi moštva, saj ni imel veliko igralcev na razpolago. V nadaljevanju se je položaj vsaj glede izključitev precej popravil (zabeležili smo jih le tri) in zato tudi rezultati niso izostali.

Največje hibe ekipe so bile letos v napadu. Vesni je manjkal spreten napadalec in zato so se morali »plavi« večkrat zadovoljiti z neodloče-

nim rezultatom (doma so jih v 15 tekmah izbojevali kar sedem). Morda prav zato Križani niso iztržili kaj več, vendar je četrto mesto, kot smo že omenili, za Vesno lep uspeh. Sedaj pa vodstvo gotovo ne more živeti le na tem podvigu. Do pomanjkljivosti, ki jih je bilo opaziti, zlasti pomanjkanje zadostnega števila nogometašev, ne sme več priti, ker to bi lahko Vesna tudi drago plačala.

Trener Euro Petagna je letos skupno poslal na igrišče 19 nogometašev, od katerih je šest prvič igralo za Vesno (Sambaldi, Coronica, Malusa, Nonis, Vlach, Antonazzi). Edini, ki je odigral vseh 30 tekem, je bil vratar Coronica.

30 odigranih tekem: Coronica; 29: N. Sedmak, Nonis (8 golov) in Leonardi; 27: Soavi (1); 26: Malusa (2), Naldi (4), R. Candotti (2) in Antonazzi; 24: Sambaldi (6); 22: Krisciak in Vlach (1); 20: Kostnapfel (3); 17: Barilla (3); 9: F. Candotti; 4: Germani; 3: Francioli; 2: D. Sedmak (1); 1: P. Sedmak.

BRUNO RUPEL

(Se nadaljuje)

Na sliki Maria Magajne: akcija z zadnjega prvenstvenega srečanja, v katerem je Vesna na domačem igrišču igrala neodločeno 1:1 proti Pro Romansu.

V 1. kolu zamejskega balinarskega prvenstva

Štandrežki Mak presenetil

Uspešno je startalo tudi dvanajsto zamejsko balinarsko prvenstvo, ki ga organizira balinarska komisija pri ZSSDI. V pravilniku tekmovanja je letos prišlo do korenitih sprememb, saj so se balinarji odločili, da se bodo zgledovali po sistemu številnih drugih športov, kjer se prvenstvo zaključuje s play offom, ki nedvomno omogoča gledalcem, da pridejo na svoj račun, povrh pa pridobi na privlačnosti in napetosti. V končnico prvenstva se bosta namreč uvrstili prvi dve uvrščeni ekipi vsake skupine.

Pri rezultatih prvega kola gotovo izstopa zmaga štandrežkega Maka, ki je s 6:2 prisilil k predaji nič manj kot zamejskega prvaka Kras. Bil je to krstni nastop Nanuta in ostalih na novih igriščih v Štandrežu, ki pa spričo nezanimanja goriške občine še niso dokončana. Številni gledalci, ki so v Štandrežu bodrili svoje varovance, so žal ugotovili, da manjka razsvetljava in ker sta se srečanja zavlekli, so ju morali predstavniki obeh ekip kljub zaključiti v mraku. Ni razumljivo, zakaj številne prošnje odbornikov Maka pri goriški občini naletijo na gluha ušesa.

Čprav so v taboru Primorja trdno obljubili, da bodo za letošnje prvenstvo močno okrepili domači igralški kader, pa smo v prvem srečanju ugotovili, da ogroditve ekipe sloni še vedno na igralcih Portualeja. S takim ravnanjem bo na Proseku zelo težko približati balinanje širšemu krogu krajanov, kot je to doslej uspelo vsem ostalim zamejskim društvom.

IZIDI 1. KOLA:

SKUPINA A: Primorje - Sokol 8:0 (11:7, 11:7, 11:2, 20:19), Mak - Kras 6:2 (9:11, 11:10, 11:6, 12:17). Prost je bil Kraški dom.

SKUPINA B: Nabrežina - Ricmanje 6:2, Zarja - Polet 6:2 (11:4, 1:11, 11:2, 23:15). Prosta je bila Gaja. (Z. S.)

Evropa v Izoli za DP

IZOLA — Po nedavnem sredozemskem prvenstvu in pred jadrarno manifestacijo leta - svetovnem prvenstvu jadrnic razreda evropa, bo ta konec tedna, od danes pa do nedelje, v izvedbi izolskih jadrarnih delavcev prvo državno prvenstvo v razredu evropa; to je v razredu, v katerem bodo na

letosnjih olimpijskih igrah prvič tekmovala dekleta.

Organizator pričakuje kar lepo udeležbo, tudi iz tujine, saj želijo mnogi jadralci spoznati pogoje jadrarnja na regatnem polju pred Izolo. Zagotovo bodo nastopili vsi najboljši slovenski jadralci na čelu s sredozemskim prvakom Brankom Brčinom iz Kopra, ki na tistem upa, čeprav še ni v polni formi, da bo postal prvi državni prvak Slovenije. Seveda bo imel nekaj enakovrednih tekmecev, med katerimi velja posebej opozoriti na Izolana Benčiča, Pirančana Deržka in Potokarja, pa tudi Vesna Dekleva stopnjuje formo in prav lahko se zgodi, da bo vrstnikom kar pošteno pomešala štrane. Na programu je pet regat, start prve je predviden danes ob 11. uri.

Ob jadrarnih razreda evropa bodo tekmovali tudi jadralci razreda optimist, ki bodo imeli kriterijsko regato, regato olimpijskih jadrnic razreda 470 pa so zaradi reške regate odložili. (Kreft)

MINIBASKET - TURNIR ZINI (tolažilna skupina)

BOR - FOSCHIATTI B 23:67 (5:24) BOR: Floridan, Sulčić 4 (2:4), Strani, Žerjal, Štokelj 19 (5:6), Ugričič, Zupan, Prodan; trener Jogan.

V predzadnjem kolu tolažilne skupine turnirja Zini so mladi borovci visoko klonili proti drugi postavi številne skupine Foschiattija. Naši so nastopili v izredno pomlajeni postavi, saj so bili tokrat odsotni vsi najstarejši igralci. To se je seveda poznalo pri učinkovitosti igre, po drugi strani pa je bila to dobra prilika, da si nekaj več odgovornosti prevzamejo tudi tisti, ki so ponavadi v senci starejših soigralcev. S tega vidika so borovci tudi zadovoljili, mladi Niko Štokelj pa je znova dokazal, da je res nagnjen za košarko, in bi bilo zelo škoda, da se ji ne bi posvetil tudi v prihodnosti. (V. J.)

obvestilo

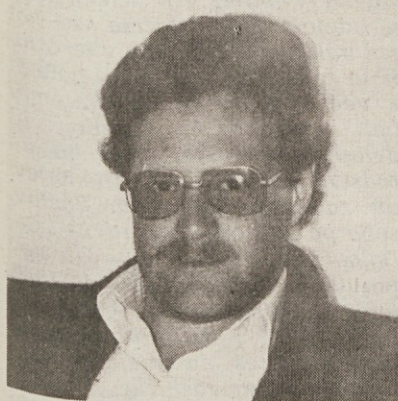
SK DEVIN vabi člane in prijatelje društva na srečanje s pobratenim SK Snežnik. Zbor je na Sviščakih v nedeljo, 24. t. m. Zjutraj je predviden vzpon na Snežnik, popoldne pa piknik. Rezervacije do petka, 22. t. m., na tel. 200236 od 19.00 do 20.30.

danes igra za vas - danes igra za vas

Egon Petejan

totocalcio

Ascoli - Parma	X 2
Atalanta - Torino	X
Bari - Inter	X 2
Cremonese - Roma	2
Fiorentina - Napoli	1 X 2
Genoa - Foggia	X
Juventus - Cagliari	1 X
Milan - Verona	1 2
Casertana - Brescia	X
Lecce - Bologna	1
Pescara - Cosenza	1
Spal - Como	1 X 2
Vis Pesaro - Carrarese	X

Egon Petejan (letnik 1956) je začel svojo nogometno kariero že pri 14 letih pri Sovodnjah. In temu društvu je ostal zvest skozi vso kariero. Nastopil je v vseh mladinskih kategorijah in seveda tudi s člani. Njegov največji uspeh je 3. mesto v tretji amaterski ligi. Bil je član reprezentance 3. kategorije za Goriško in tudi selekcije ZSSDI. Sedaj pa je odbornik pri sovodnjanskem društvu. Poleg nogometa pa ljubi tudi tenis. Prejšnji teden je Andrej Kosmač pravilno napovedal sedem izidov

konjske dirke - konjske dirke

1. dirka (Bologna): težko bo kdo premagal konja Offen LB (1), nedavnega zmagovalca podobne sheme, ki bo tokrat startal ob ograji. V svojem zadnjem nastopu je zelo dober vtis zapustil Oleggio Park (X). Oligo Jast (2) je nekajkrat imel smolo, a se vseeno lahko poteguje za najboljšimi.

2. dirka (Neapelj): če bo povedel, se lahko kot favorit postavlja Idi Amin Dana (X). Zmagovalce zadnjega totipa Insidia Red (1) je spet med kandidati. Omembo si zasluži Litosao (2).

3. dirka (Neapelj): po sposobnostih se zdi Miagal najboljši. Upira se mu lahko nadarjeni Effe Boy (1). Kobila Laiguela (2) je zelo konstanta.

4. dirka (Neapelj): naš favorit je specialist tovrstnih dirk Liceo classico (2). Kobila Limalba utegne biti v sprintu nezadržna (X). Manfredi (1) je v odlični formi.

5. dirka (Padova): napovedati, kdo bo zmagal, je sila težko. Eden boljših se zdi regularni Lodonez (X). Forma konja Italma Bru (2) se vzpenja, zanj vlada veliko pričakovanje. Ipnos (1) bo prav gotovo med protagonisti.

6. dirka (Rim): na težki progi bi se najbolje znašdel Capo le Selve (X). Od skupine 1 omenimo konja Thiene, ki ima dobrega jahača in ugodno težo. Presenetiti lahko Higuey (2).

DIRKA TRIS

V Rimu bo na štartu 18 konj. Naši favoriti: št. 6 Lerici Cla, št. 10 Macaluso, št. 15 Goleador SB. Za sistemiste: št. 12 Mirko, št. 18 Crow of mite, št. 4 Infido.

totip

1. — prvi	1
2. — drugi	X 2
3. — prvi	X
4. — drugi	1 2
5. — prvi	X
6. — drugi	1 2

Na tekmovanjih za Kraški pokal

Zagnano v igri med dvema ognjema

V okviru tekmovanja za XII. Kraški pokal se organizacijsko vključuje tudi SK Kras - odsek za otroško telovadbo, in sicer s športno manifestacijo v igri med dvema ognjema za učence nabrežinskega didaktičnega ravnateljstva. Tej že tradicionalni obliki, ki doseže svoj višek na občinski razstavi vin v Zgoniku, so se na izločilni fazi, ki je bila pred dnevi v zgonski telovadnici, z vso vnmemo posvetili vsi učenci osnovnih šol. Devet ekip, razdeljenih v dve skupini, si je prizadevalo, da si izbori najboljše uvrstitve. Tako se bosta v finalu, ki bo v soboto, 30. maja ob 17. uri, za prvo mesto pomerili ekipi OŠ 1. maj 1945 Zgonik A in Zgonik D, za 3. oz. 4. mesto pa OŠ Šempolaj B ter Zgonik C. Tekmovanje je potekalo v borbenem, a sproščenem vzdušju vseh udeležencev, k uspehu manifestacije pa so pripomogli tudi učitelji in starši. (JJ)

Naročnina: za Italijo mesečna 23.000 Lir - Letna naročnina za 1992 znaša 276.000 lir. Poštni tekoči račun Založništva tržaškega tiska, Trst 13512348; za Slovenijo: mesečna 450 SLT (dnevna 22 SLT). Letna prednaročnina 5.000 SLT za tiste, ki jo poravnajo do 29. 2. 1992. Ziro računa 50101 - 601 - 85845, ADIT Sežana - Partizanska 75 a, telefon 067/73360; Fax 067/72441.

Oglaš: 1 trgovski modul (šir. 1 stolpec viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni 120.000 lir; ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 850 lir beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Iva 19%. Naročila sprejemajo: iz dežele Furlanije-Juljske krajine agencija PUBLIEST Srl (vsak dan od 8.30 do 12.30), Trst, ul. Montecchi 6 - Tel. 7796-611 - Fax 768697; iz drugih dežel v Italiji podružnice SPI; iz Slovenije in Hrvaške STUDIO VISTA d.o.o., Ljubljana, tel-fax 216155 vsak dan od 9. do 13. ure razen sobote.

primorski

dnevnik

petek, 15. maja 1992

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
ČEDAD - Ul. Riatori 28
Tel. (0432) 731190 - FAX 0432/730462

Odgovorni urednik **Vojimir Tavčar**

Izdaja ZTT
Tiska EDIGRAF

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

Ogromna javna dela in industrializacija so spremenili mentaliteto in način življenja Špancev

Španija je že v Evropi 2000

MARKO WALTRITSCH

Svetovna razstava EXPO v Seville od aprila do oktobra. Olimpijske igre v Barceloni konec julija in v začetku avgusta. Svetovna razstava znamk v Grenadi v aprilu. Evropsko leto kulture v Madridu. Izgradnja enega najsodobnejših telekomunikacijskih centrov na svetu v bližini Seville. Izgradnja tisočev kilometrov sodobnih avtocest. Izgradnja številnih novih tovarn in tisočev turističnih stanovanj ob vsej več kot tisoč kilometrov dolgi mediteranski obali in stotin sodobnih hotelov vsepovsod v državi. Potrjeno prvenstvo po številu tujih turistov v Evropi. Povečana zaposlitev in s tem v zvezi večje blagostanje, kar pa prinaša s seboj poleg uspehov tudi vse napake kapitalizma, socialne nemire, stavke, delavske proteste. Več volje po krajevni avtonomiji, ki se odraža v vedno glasnejših zahtevah po sestopu osrednje vlade z oblasti v posameznih deželah in pokrajinah.

Vse to je Španija 1992. Vse to je država, ki letos upravičeno, še bolj kot druge, proslavja 500-letnico Kolumbovega odkritja Amerike, ki mu je sledilo prav s strani Špancev oropanje z zlatom bogatih držav v Srednji in Južni Ameriki ter obogatitev Španije, ki je morda prav zaradi tako pridobljenega bogastva za nekaj stoletij živela v udobju in pozabljalna na razvoj. Vse to je država, ki je šele pred kratkim pristopila v Evropsko skupnost in ki je na pragu usodnega leta 1993 popolnoma pripravljena, da kot enakopravni partner postane sestavni del združene Evrope. Po oceni uglednih angleških finančnih krogov je Španija že na poti, da lahko v zelo kratkem času postane osmi član sedanje sedmerice gospodarsko najbolj razvitih držav na svetu.

Kakšna razlika s tisto Španijo, ki nam je znana le po bikoborbah, po flamencu, po verskem fanatizmu, po velikih cerkvah, po paelli in gaspachu, po folklori in otožnih pesmih, po sporih med osrednjo oblastjo in Baski ter Katalonci, s tisto Španijo, ki smo jo zelo radi obiskovali v prejšnjih letih in desetletjih tudi zato, nekateri predvsem zato, ker so bile cene hotelskih in drugih turističnih storitev za bogatejše evropske turiste zelo nizke.

Če greš v Španijo v letošnjem letu, v letu ki je zabeleženo z letnico 1992, se ti bo zdelo, da nisi več v tisti deželi, po kateri si pohajal, podolgo in počez, pred petimi ali desetimi leti ali pred kakimi dvajsetimi leti, ko je tam še vedno vladal in gospodoval diktator Francisco Franco, ki mu je do zadnjega diha bilo za to, da bi teptal vse, ki so želeli misliti po svoje in tudi povedati to, kar so mislili. Franco je mislil in delal čisto po špansko, v duhu tradicije nekdanjih katoliških inkvizitorjev, ki so uničili kulturni razvoj in svobodo veroizpovedi za časa vladanja arabskih kalifov, ko so kristjani in židje lahko nemoteno opravljali svoje obrede, pa čeprav so na oblasti bili muslimani.

Po zmagi frankistov in porazu republikancev v že oddaljenem letu 1939 so se španski intelektualci razšli v izgnanstvo po svetu. Mnogi so izbrali Francijo, največ jih je šlo v države Srednje in Južne Amerike, kjer so se lahko pogovarjali in pisali v svojem jeziku, v kastiljanščini. Po Francovi smrti in ponovni vzpostavitvi demokracije se je veliko teh ljudi vrnilo domov. Nekateri so se le počasi spet znašli. O njihovih tegobah je pred nekaj tedni govoril

eden najbolj značilnih med njimi, pisatelj Francisco Alaya, ki je bil letos dobitnik Cervantesove nagrade, najpomembnejše v vsem špansko govorečem in pisočem svetu, ter jo je dobil v Madridu takoj po veliki noči iz rok kralja Juana Carlosa I. Alayeva besede povedane nekaj dni pred izročitvijo nagrade na španskem radiu so me nekega popoldneva spremljale na poti po delno sodobnih štiripasovnicah, delno pa še vedno ozkih in vijugastih, zastarelih cestah vroče Andaluzije. Največji sodobni španski literat je znal povedati, da se v današnji Španiji sicer počuti zelo svobodnega, da pa to ni več tista kulturno živahna Španija, ki je je bil vaje v letih republike pred nasilnim nastopom Francove diktature. Večstoletna španska odmaknenost, ki ji je prijala naravna meja visokih Pirenejev, ki jo je ločevala od Evrope, od bolj razvite Evrope, je sedaj v kotu, nekako pozabljena. Sodobna Španija je vedno manj španska po duhu in navadah. Za mlade in podjetne Špance ni več razlik v pojmovanju gospodarskega razvoja in uspehov s tem, kar mislijo njim podobni Nemci, Francozi ali Angleži.

Kdor se je pred leti odločil, da gre v Španijo na lastno pest, s svojim avtomobilom, in se ne prepusti varnejšemu objemu turistične agencije, ki te z letalom ter avtobusom popelje na hiter ogled najbolj zanimivih spomenikov, katedral ter muzejev, je dobro vedel, da se bo moral precej mučiti po ozkih in ovinkastih španskih cestah. Do meje si hitro prišel po sodobnih italijanskih ter francoskih avtocestah. Na španskem si že imel podobno avtocesto do Barcelone. Pred kakimi desetimi leti so pričeli graditi avtocesto od Barcelone do Valencie, nekaj sto kilometrov proti jugu ob sredozemski obali. Kasneje so zgradili avtocesto zahodno od Pirenejev: povezala je Barcelono z Bilbaom, torej industrijska središča sodobne Španije. Avtocesta je bila zgrajena tudi med Seville in Cadizem na jugu, a tujec ni razumel zakaj je tam bila zgrajena avtocesta, ko vendarle takih sodobnih cest ni bilo iz Madrida v nobeno smer.

Dandanes, v letu 1992, pa lahko že prideš iz enega konca Španije v drugega po hitrih avtocestah. Manjka jih sicer še veliko, nekatere šele načrtujejo, o drugih se prepirajo, nekatere so že v gradnji. Veliko avtocest pa so že zgradili, nekatere prav v zadnjem času, tik pred odprtjem velike svetovne razstave EXPO v Seville. Prav nekaj dni pred odprtjem te razstave, ki so jo odprli na velikonočni ponedeljek, 20. aprila, so odprli zadnji odseki avtoceste med Madridom in Seville in med Madridom ter Zaragozo. Dva novinarja največjega španskega dnevnika El Pais sta nekaj dni pred tem svečanim dogodkom v enem samem dnevu prišla iz Barcelone do Seville. 1.170 kilometrov dolgo pot skozi Zaragozo in Madrid sta novinarja, ki sta se menjavala za volanom, prevozila v "pičlih" enajstih urah. O tem svojevrstnem podvigu sta novinarja obširno poročala v svojem dnevniku ter tudi opisala nevšečnosti na tej dolgi poti. Da je šlo za podvig, ki v bodoče ne bo več tak, je dokaz v tem, da je doslej bilo mogoče z avtom to pot narediti z maksimalno povprečno "hitrostjo" 60 kilometrov na uro le v dveh dneh in še to s precejšnjo muko. Sodobnih cest enostavno ni bilo. Že res, da na več kot 300 kilometrov dolgi cesti med Madridom in Zaragozo, ki se vije tudi skozi pravo puščavo, ni bilo veliko prometa. Ker sem pred kakimi petnajstimi leti sam potoval po tej cesti, dobro vem, da je bilo treba precej poguma za potovanje po krajih, kjer nisi celih dvajset ali trideset kilometrov videl nobene hiše, kaj pa še mehanično delavnico z bencinsko pumpo ali obcestno gostilno.

Kaj pa v Andaluziji, kjer si se moral počasi premikati za sopihajočim tovornjakom, ki je tridesetim ali štiridesetim stopinjam vročine dodajal še svoje izpušne pline? No, v tisti Andaluziji, nekoč najbolj revni deželi Španije, odkoder so reveži odhajali s trebuhom za kruhom v iskanju dela in zaslužka v Katalonijo, v deželo Baskov, v Francijo ali Nemčijo, je danes vse polno sodobnih avtocest. Tu jim pravijo "autovía" za razliko od prvih španskih avtocest, ki jih nazivajo "autopista",

in ki se od sedanjih prometnic razlikujejo le zaradi tega, ker na "autopisti" moraš plačati cestnino, na "autovii" pa se voziš zastoj. "Autovíe" prečkajo Andaluzijo po dolgem in počez, o tem se lahko sam prepričaš, z nadaljnjimi načrti pa te seznanjajo z velikimi reklamnimi panoji, iz katerih izveš, da boš že čez kako leto lahko prišel tudi po še zadnjem nedokončanem vzhodnem kraku od Granade do Murcie, ki delno poteka v goratem svetu in prav zaradi tega so tu dela bolj zahtevna kot drugod.

Da je Španija 1992 nekaj zelo drugačnega od nekdanje Španije nam pove tudi nekaj, kar sem videl na lastne oči. Na velikonočno soboto podnevi in pozno v noč, takrat ko so stotisoči domačinov in turistov v osrednjih ulicah Seville gledali zaključno velikonočno procesijo, ki Sevilčanom in drugim Špancam veliko pomeni, kot tudi na samo velikonočno nedeljo, tudi tokrat do poznih nočnih ur, je na tisoče delavcev urejevalo novo seviljsko avtocestno obvoznico, nadozve in podvoze, dostope v mesto, pločnike, itd. Bili smo tam na predvečer svečane otvoritve Expoja, na ulicah je bilo že vse polno do zob oboroženih specialnih policijskih enot, v pričakovanju kralja Juana Carlosa I., ki je tisti večer dopotoval v Seville iz Granade, delavci pa so s svojimi stroji bili domala na vseh novih cestnih odsekih.

Španski delavci, o katerih smo imeli tradicionalne predsodke, da tako radi počivajo, še zlasti v času popoldanske "sieste", so gurali noč in dan, da je bilo naslednjega dne vse nared. Španski minister za javna dela je na velikonočno nedeljo opoldne sicer otvoril avtocestno obvoznico, v resnici pa so na njej dela potekala še kasneje, ves dan.

Z enakim elanom so delali tisoči ljudi na razstaviščnem prostoru na otoku La Cartuja, kjer je naslednjega dne odprli EXPO. Z enakim elanom so delavci imeli opravka z zaključnimi deli v nekaterih hotelih, ki so bili odprti s kakim dnevom ali kako uro zamude.

Bolj točni so bili tisti, ki so imeli opravka s skoro 500 kilometri

dolgo novo hitro železniško progo od Madrida do Seville, po kateri je hitri vlak AVE v manj kot treh urah privozil na poskusno vožnjo teden dni pred odprtjem Expoja. Bolj točni so bili tisti, ki jim je bila zaupana naloga zgraditi novo seviljsko letališko stavbo, ki je ena izmed arhitektonskih lepot današnje Španije.

Bolj pravočasni so na severovzhodu države, v Barceloni, kjer so v istem tednu odprli novo "rondo", obvoznico, po kateri lahko obideš večmilijonsko mesto v pičlih petnajstih minutah (doslej si moral z avtoceste iz smeri Francije na avtocesto v zahodno smer skozi mesto, v katerem je zelo gost, pa čeprav urejen in zato hiter, avtomobilski promet), kjer so tudi že odprli radovedni javnosti olimpijsko četrt, da bi se ta prepričala, kaj vse je bilo narejene, kjer so že odprti številni novi hoteli in kjer imajo le še nekaj dodatnih skrbi, da uredijo vse potrebno, da bodo tudi poleti sprejeli nekaj desetisoč atletov in njihovih spremljevalcev. Nadejajo si, da bo z njimi prišlo veliko več turistov in navijačev.

Španija 1992 je torej nekaj zelo sodobnega. Sodobna je tudi v tem, da ti v velikonočnem tednu, ko štiri dni v tej državi vse počiva, ko so šole, uradi, tovarne in večina trgovin zaprti, in ko gredo stotisoči na nekajdnevne počitnice v turistične kraje na sredozemsko obalo, sindikat uslužbencev v gostinstvu napove dvodnevno stavko (v četrtek in v petek), ki se je udeleži velika večina več kot pol milijona zaposlenih v tej stroki in zaradi tega morajo v hotelih z več zvezdicami v sprejemni hali, v kuhinji in v restavraciji delati žene, sinovi in drugo sorodstvo lastnikov ter direktorjev, da zadostijo potrebam gostov, sobo pa si moraš pospraviti sam. Delavci so namreč zahtevali nov pravilnik (sedanji je iz leta 1944, torej iz falangističnih časov) in boljše plače. Kako bi jih ne razumel, ko bereš, da imajo uspešni hotelirji velike zaslužke, povprečni dohodek zaposlenih v tej stroki pa je le 60.000 peset, kar v našem denarju pomeni 660.000 lir, cene v trgovinah pa so zelo, zelo podobne italijanskim.

Tudi to je sodobna Španija 1992.

V Seville so tik pred odprtjem EXPO izročili prometu kar 7 novih mostov čez Guadalquivir. Tudi Puente de la Barqueta, na sliki, je odraz sodobnega arhitektonskega gledanja na dogajanje